

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Egész évre . . . 12.- kor. Félévre . . . 7.- kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre: Egész évre . . . 18.- kor. Félévre . . . 9.- kor. Egyes szám ára 6 fillér.

Felolvasó szerkesztő: **SINCRISTVAN.**
Lelkiado: **MOROVITZ ZSIGMUND.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal, Darabos-utca 7. szám alatt. : : Telefon 412. szám. : :

A megváltás útja.

A «Debreczen» husvétjé számára írta: **Dr Bakonji Samu.**

A megváltás művét akarják meggátolni, a kik hasznát látnak a bűn uralmától — — — Keöves azoknak a sötétség, akik félnek a világcosságtól. Retegnek a szabadságtól, akik szolgaságból élnek.

Mert a legkárhózasabb közéleti bűnök-ből nőtt ki az ő hatalmuk. Sűrű éjszaka az ő népgyűlöletük tápláló dajkája és végveszedelmük nekik a jogaikból kifosztott milliók felszabadulása.

Magyarország mai legfőbb politikai köz-hatalma a legszennesebb visszaélések forrásá-ból fakad. A középkor penésze lepje le intéz-ményeinket. Előítéletek és kiváltások hatalma állja útját haladásunknak.

Meddig fojthatják még el szabad lélekzet-vételeinket? Meddig lehet még ur feletünk a hazugság? És meddig diktálhat még törvényt a régmúlt idők avatag szelleme az újélet jelen forrongó szükségéinek?

Ha ez a nemzet élni akar, le kell magá-ról ráznia kőioncait. Ha újból számot akar ten-ni a világ népei között, le kell magáról tördel-nie a legkegyetlenebb anakrizmus bilincset. Ha

az állami lét célját nem a napról-napra való tes-pedés nyomorúságaiban keresi, bátor tábbal rá kell lépnie jövődjé nagyságának egyedüli szil-lárd alapjára.

Nem lehet az kérdés többé, hogy lesz e rá elég erőnk, hogy azokat, akik e lépésnek útjába állnak, félretoljuk. Cselszövés, megfélemlítés, ányítás, erőszak, mind gyöngye fegyver lesz már abban az eiszánti végső harcban, amelyet a nemzet megszűnt jogaiért, az elnyomott nép felszabadulásáért tovább folytatni etőkelt akaratunkú

Tudjuk nagyon jól, hogy küzdelmünk sem lesz könnyű. Lehet, hogy a végső megpróbál-tatás most következik igazán. Hiszen hallottuk a kevély fenyegetést, hogy a békés munkálko-dás megakasztóit ki kell küszöbölni. De mi sem-mi fenyegetés elő meg nem hátrálunk.

Nem hiszük mi azt, hogy a nemzetből az igazság szerezete végképpen kivesszét volna. Hiszen tudja azt ebben az országban minden be-csületes ember, hogy mi semmi igaz munkát meg nem akasztottuk. Látnia kell azt minden építé-letű polgárnak, hogy a valódi, állandó alkotná-nyos, alkotó munkának az elemi létefeltételeit mi akarjuk megteremteni.

A nemzetre való hivatkozással akarnak ben-nünket annak a harnak a folytatásáért elriasz-tani, amelyet a nemzeti jövődjé biztosításáért

indítottunk? És azok fenyegetnek bennünket, a nemzetet, akik a nemzet jogaira most a leg-csufosabb kudarcot hozták? Azok, akik végső szorultságukban, mikor azt hitték, hogy így me-nekülhínek, felcsapnak kuruc nemzeti hőöknek, hogy aztán mikor megértették velük, hogy si-tány hatalmuknak vége szakad, mint gyászos — tabancok a bécsi parancs előtt — hasra vágódjanak.

Ime a kufárok, kik az alkotmány templomá-ban folytatják vásárukat. De nincs, nem lehet már messze az igazságostora, amely a szent he-lyet üzemeltetői megtisztítja. Ha van még a po-llikai erkölcsnek valamely élő törvénye, minden szentségnek e megátalkodott megrontói, a köz-hatalom birtokában nem maradhatnak.

Azt mondá legutóljára a vezérük, hogy a ki-ált és nemzeti híveit szolgálta. Hitt-e amit mondott, számoltjon jóla lelkiismerete. Aki azok után, aniket legutóbb tett, ügyet mondhat, az bi-zonyjára könnyen végez a lelkiismeretével. Még ezelőtt egy hónappal, ök a kormányzó többség hirdették nagy riadallal, hogy ha nem szerez-nek érvényt a magok «nemzeti» követelésének, nem adnak egy szál ujoncot sem.

Most pedig, hogy ismét cserben hagyták a nemzeti álláspontot, bátor megfutamodásukat, az-zal fedik, hogy kénytelenek voltak «felfüasan» megzsaladni, mert különbben a király elhatározásá-

UTAZÁS.

A «Debreczen» számára írta: **Szavay Gyula.**

Édesvizek a tengerparton.

Amerre félkörben az utnak
Irombán rótt sziklakaréja tart,
Mintha a tengert csókra hívna,
Lit-ott köajkat csucorít a part.
Simára nyalja hullám játszi csókja,
S alattok míg a kövér sás zizeg,
A köajkakról csevegve csurognak
Le a tengerbe az édesvizek.

Sietve futnak s len a tenger
Nyílt anyakeble boldogan remeg:
Jertek, jertek, ti édes ajku,
Szivemre hulló tiszta gyermekek.
Elszöktetett tölem a kósza felhő,
Tudom, szenvedve messze jártatok,
Regéjete hát s keblem ringatása
Lesz újra most családi ágyatok.

«Ön jó anyánk, mi messze jártunk
S csodák történtek mindenütt veünk,
Felhőből hullunk zöld mezőre,
S áldást hozott rá lejuvetelünk.
Kövérré tettük magvát a kalásznak,

Dagadóvá a kisedet patakokat,
Ahány virágot utközben találunk,
A csókunkból az mindenik kapott.

Játszottunk malomkerékkel,
Hátunkra kaptuk s vittük a hajót,
Vissza is áit velünk az ember
S utóbb már ránk munkát munkára rótt.
Eiszökdöstünk a hegyek oldalába
S futottunk lopva, titkon lefe é
Téged keresve, sós csóköd zamaját
Mig öszlőntünk az utat meglelé.

Óh ringass, ringass újra minket,
S bölcsődalunkat zugva csak danold,
Zarándokutunk szomja közben
E régi dal a lelkünk álma volt.
Nem kell a föld édeskés gyengesége,
Halvány virága, lázbeteg dala,
E sós valóság, zengő végtelenség,
Ez a boldogság, ez vonzott haza».

Fut a vonat...

Fut a vonat az éjszakában,
Alszik a falu feketén,
Csak egy házacska ablakából,
Reszket ki egy kis sárga fény.

Ott most valami baj vívódik,
Valaki hal, vagy születik,
Élet-halál kérdése dől el
Ott most talán szürkületig.

Fut a vonat az éjszakában,
Mindig parányibb lesz a fény,
S lávól, elő: már lángok égnék
Az égáj érkező ivén.

Lángban ragyogva áll a város,
A mulató, nagy paloták, —
S hogy, hogy nem: azért mást se látunk.
Bármerre járunk, járunk jön utánunk
Az a magányos mécsvilág.

AZ ÖRÖK HUSVÉT.

Írta: **Voitín György.**

Még mindig van ünnepünk nekünk, a hu-szadik században éööknek. Sohasem érezem job-ban, mint ilyenkor husvét táján. A múlt ha-gyományai, lelki örökségeink összesége: még mindig revellálhatnak csodákat a legkiégettebb legblazirtabb emberi lélekben is. Nincs fensé-gesebb ünnepe az emberiségnek a husvétnál: a legörökebb, legnagyobb és legigazibb erkölcsi

Egy kísérllet elég ahoz s Ön meggyöződik, hogy **bizalommal** kész férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagyruházában : :

DEBRECZEN, Piac-utca 19. szám, vásárolhatunk (Alföldi Takarékkal szemben) ahol az összes tavaszi férfi- és gyermekruha újdonságok már megérkeztek. A legolcsóbb szabott árak minden darabon láthatók, tehát a tal-közetelés kizárva. — Külön mértékutáni uriszabóság, nagy szövetraktárral öltönyök és felöltők, méret után már 50 koronától 100 koronáig rendelhetők. — Kivánatra szabásomat házhöz küldöm. — Helyi és megyei telefon: 10-64.

Hortobágy hasznosítása.

(Befejező közlemény.)

Ime tehát a Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának 1887-ik évi közgyűléséről származó és a belügyminiszter által jóváhagyott legeltetési szabályrendelet így állítja szembe a hortobágyi közlegelőt a városi közönség tulajdonát képező erdősséggel.

Ugyanezen legeltetési szabályrendelet a legeltetőkről, mint legeltetésre jogosultakról, ezeknek legeltetési jogáról, illetőségéről beszél. — Például szolgáljon a szabályrendeletnek «Lakók legelő bérösszege» c. fejezete, mely szerint «a lakók azonban, kik nem jogalapon, hanem csak a közgyűlés engedélyével fogva csupán kedvezményből legeltethetnek» stb.

Ezen pontok — azt hiszem — nem szorulnak bővebb magyarázatra, hiszen világosan és félremagyarázhatatlanul kifejezik, hogy a legeltető gazdák — a lakók kivételével — illetőségük arányában jogalapon legeltethetnek a hortobágyi közlegelőn.

És az is bizonyos, hogy az 1887-ik évi közgyűlés, amely ezen szabályrendeletet hozta, tisztában volt azzal, hogy a hortobágyi közlegelőhöz csak a legeltetésre jogosultaknak van joguk és nem pusztán frázisokul használta a jog, jogosultak és illetőség szavakat.

Ezen szabályrendelet mint közfelfogás, a miniszter is jóváhagyta, lenát 1888 óta irásban is kifejezve jogalapon használják a legeltetésre jogosultak a Hortobágyot és ha 1888-ban elismertették a legeltető jogát, ezen jog mindentovább nélkül nem válhatott most ujból kedvezménygyé és kegyelemmé, mert hiszen hűfömmel a jogosultak ezen jogukról nem mondtak és mindaddig semmi körülmények között nem is fogtak lemondani, míg bírósággal nem lesznek joguktól megfosztva.

Az elmondottak bizonyára eléggé rációlnak azon világgá kúrtolt véleményekre, melyek szerint a legeltető gazdák csupán kedvezményből bitorolják potom áron a hortobágyi közlegelőt.

De különben egészen a legújabb időkig nem is tartotta senki sem tisztázottnak a Hortobágy tulajdonjogának kérdését. Ezt bizonyítja a Debreczen szab. kir. város gazdasági bizottságának 1903. évi szept. hó 20-án tartott üléséből származó jegyzőkönyv következő szakasza: «a gazdasági bizottság kimondja, hogy teljesen megávé teszi és elfogadásra javasolja a Debre-

adja az istennek, ami az istené és a császárnak ami a császáré — de országa nem e világból való. Jézus országa, nagyon távoli, messze ország. Az őt, mint földi megszabadítót bálványzó néptömeg: többé nem érti meg. A mint hogy sohasem értette meg. És erre elkövetkezik a nagypéntek megrázó, sötét tragédiája.

Sok nagypéntek volt már az emberiség történetében, de egy sem fogható a krisztusihoz ferségességben. Sem Aischylos, sem Sophokles, sem Shakespeare lángelméje nem tudott elképzelni ilyen tragédiát. Mert a krisztusi nagypéntek több, mint költemény: élet és több, mint élet: költemény. Nehéz, fulasztó a levegő, torokunk szinte fojtja. A megszakadt, sötétlilasínű égből csak egy fénysugár esik a Golgothára. Bámuló, gyülelévész nép és fásult katonák. Mit sejtettek, hogy mi történik itt most? A nép együgyű kárörömmel bámul és a katonák kockát vetettek ruhájára. Közben pedig véget ért az emberiség legnagyobb tragédiája. A tragédiák fenéséges, magasztos hatásúak, de egyik sem olyan, mint a Jézus tragédiája. A nagypénteki zokogás öök időkig megfeszítja az emberi lelket.

A Golgotha sötéte világgóság lesz az emberiségnek időtlen időkig. És a szenvedők, az elnyomottak, a sanyargatottak, mindég a keresztifa lábához fognak menekülni. — A krisztusi szeretet csodálatos melegsége egyre nagyobb és nagyobb vonzóerejű lesz azokra, akik az ő példáját követik, akik krisztusi életet akarnak élni. Megfeszítetiek nagypénteken az igazság-igazságát, a szeretet, a jószágot. De el lehet-e temetni a szeretetet? Fenséges választ ad rá, a husvét. Az igazság, az eszme harmadnapra feltámadt kösírjából. A nagypénteki siralom örömmé változott s elkövetkezett a husvét.

A husvétnak ez az örök igazsága. Az emberiség sorsa csupa nagypéntek. De ezek után mindig husvét következik: örök husvét. Az eszme, az igazság, a szeretet harcában sokan és sokszor buktunk el, krisztussors lett a végünk. De csüggedésre nincs ok: feltámadunk, feltámadunk: Krisztus meghalt és örökre él. Tragédiája millióknak teszi elviselhetővé a sorsát. Mert csak a testet lehet megölni; a lelket, az eszmet nem. Az erkölcsi világrendben hatalmasabb törvények uralkodnak. — Ezek közül való az örök husvét törvénye is.

TALÁLKOZÁS.

Irta: Ij. Kárpáti Endre.

Egész fiatalon, huszonkét esztendő korában kapta az első ajánlatot egyik kiadócégtől. Egy kötetnyi novelláját beküldötte s onnét —

husvétra Paczelt Jánosnál Batthyány-u. 6. szerezheti be.

- Vasárnap az üzlet egész nap nyitva. - Ugyanott kiszolgáló kisasszonyok és kifutó leányok fizetéssel felvéitnek.

ból helyrehozhatatlan veszedelmek és bonyodalmak fenyegettek volna a nemzetet. Valóban híven szolgálja királyát és nemzetét, aki az egyiket a másikkal fenyegeti!

Szabad ilyen helyzetnek alkotmányos királyságban előállani? És lehetséges volna-e más, valóban alkotmányos országban, hogy az, ki ilyen helyzetet idézett elő, csak egy pillanattig is az ügyek élén maradhasson?

Az, hogy nálunk lehetséges, a legszomorubb bizonyítékkal igazolja, hogy Magyarország nem a valódi alkotmányosság földje, hanem csak az üres látszatok hamis fictiók, mohó illúziók és vakmerő ámitások szerencsétlen hazája. Itt az elvek hazug hirdetése és szégyenteljes feladása, a megfontolatlan helykétkedés és a gyáva meghunyászkodás már mind csak mint a határtalan hazafüti önmegtagadás férfias példájá érvegyesül.

Valóban a magyar politikának ez az erkölcsi rendje megérett a végső pusztulásra. És ha romboló kóranýaga nem mérgezte még meg a nemzet életszervezetét, meg kell egészséges vérenek pezsdülnie, hogy halálhozó csirait magából végkép kivethesse.

A népakarat tiszta vérkeringése irthatja ki egyedül a fenyegető kórságot. A «nemzet»-nek az a fogalma, amelyre az osztályuralom kevély szááfrai hivatkoznak, ma már csak üres szólamód. Nemzeti akarat a nép teljességének a kizárásával létre sem jöhet, nem hogy szabadon megnyilatkozhatnék.

Nagybeteg közállapotainknak nincs más orvossága, mint a világosság, a szabadság, az igazság ereje: az általános, egyetlen, titkos választójog.

Nem három-négy százezer függő választónak kikényszerített szavazata, de a nép millióinak megvédelmezett akaratnyilvánítása mondhatja még világosan, hogy mi az egész nemzet igaz kívánsága.

A mai romlott, hazug helyzetből s annak romboló erkölcselenségeiből Magyarországot az fogja megváltani, aki a népgyűlölkö uralkodó megtöri és a népakarat erejét diadaira segíti.

törvényt példázza csodás mystériumában: a nagy eszmék nagypéntekje után mindig feltámadás, husvét következik. Csodálatos, mélyen megdöbentő ez az igazság reánk, emberekre nézve. Mi, akik itt küzdünk, fáradunk: nemes célért, szívünk verejtékével; akik igazságtalanságot szenvedünk, akik elbukunk százszor, — ne csüggedjünk el, lesz törekvéseinknek, életünknek husvéta: így szól hozzánk biztatóul valami édes, égi hang husvét ünnepén. Ezerszer boldogok azok, a bizók, akik meg tudják érteni. De jaj azoknak, akik befeludadnak a nagypéntek bánatának a tengerébe. Jaj azoknak, akik képtelenek már meglatni a sötétség után elkövetkező világosságot. Pedig el fog következni. Az örök husvét erré tanít.

Mintha hirtelen megújulna előtem az első husvét elő, csodás világa. Lelki szemem előtt eltűnnek a mai kicsinyes viszonyok és magas paloták és én úgy érzem, mintha ott lennék a zsidók országában, Jeruzsálem hozsánnázó népe között. Várják a Messiást. A földi szabadítót, aki hatalmassá teszi zsidóországot, és elkergeti a rómaiakat. Hozsánna, hozsánna... hallszik ezer torokból, amint gyermekek, asszonyok és agok kiáltják torkuk szakadtából. És a zsidó nép nemsokára rettenetesen csalódik. Ideális, lenköit rajongót kapott lázító helyett; aki meg-

Legszebb virágokat levágott

husvétra Paczelt Jánosnál Batthyány-u. 6. szerezheti be.

- Vasárnap az üzlet egész nap nyitva. - Ugyanott kiszolgáló kisasszonyok és kifutó leányok fizetéssel felvéitnek.

hoggy nem bírják elnézni, hogy mint megy tönkre az állattenyésztés lassanként a legelő adó jogtalan felemelésével, hanem inkább egyszersmindenkorra megakarják adni neki a kegyelemdíjfést.

Hiszzen még eddig a teljes egészében sem bírta a Hortobágyi legelő az állatokat eltartani, ha nem volt kedvező időjárás. És most elakarják venni azon java részét, mely némileg biztos legelő.

Ugyanis tavasszal még a szik viz alatt van, továbbá nyáron, — midőn a pár heti esőtlen ofróságban a sik területeken elsül a mező és úgy néznek ki ezen területek, mintha a tűz perzselte volna le — ezen a most kiszakítani szándékoit jobb földeseken elégedének a legelő állatok.

Azon vigasztalásban, hogy a meghagyott szikes területeken öntözéssel majd kitünő legelőt fognak teremteni, én vajmi keveset bizok.

Mrt hiszen a hasznosítók maguk sem a terméketlen sziget akarják mindenáron hasznosítani, hanem az amugy is termő földekből akarnának még valamivel többet bevasalni.

S ha ez egyszer sikerülne, úgy bizonyára nem forsziroznák azt, hogy a város a föld némely részénél nagyobb értéket verjen bejele, a Hortobágy öntözésébe, melyből nem csak a kamatot, de lehet a tőkét sem tudná többé kivenni. Mert könnyű azt csak kipondani, hogy majd 32,000 holdat öntözzünk és ilyen meg ilyen legelő lesz ott. De a kivitelben annyi és annyi hasznosítók előtt figyelemre sem méltaitt melékkörülmény játszik itt közre, hogy azok közül csak egynek kedvezőtlen volta vagy hiánya miatt is a hasznosítók azon szép álomból, melyben az öntözéssel ringatják magukat a keserű csalódásra ofgnak eflébredni.

Ezen öntözés ugyanis olyan nagyszabásu melioráció lenne, melyhez még csak fogható sincs nálunk; az eddig öntözött legnagyobb terület még az 1000 holdat sem éri el és mivé törpül ez 32,000 hold mellett. Továbbá az eddigi öntözéseknél csak kis távolságból vették a vizet, ami egy ilyen öntözésnél szintén rendkívül fontos dolog. Továbbá az öntözés nyáron szükséges midőn gyakran megesisik, hogy Egyeknél is csaknem áttárolható a Tisza vize s kérdés, hogy az akkori nagy foku párolgást figyelembe véve, lenne-e elég viz az öntözéshez. (Hiszen Rubik is kevés vizet vett számításba és ezen megdőt a terve.) Ismét további feltételek, hogy olyan természetű-e az öntözendő terület, mely

öntözéssel javítható és megszerzhető-e a szükséges trágya mennyiség.

S ha vegyük, hogy mindezen körülmények kedvezők és megszerzhetőek

lennének is, hátra van még mindég a kérdések kérdése, hogy a tehnikailag megvalósítható öntözés egyuttal gazdaságos, rentábilis lesz-e?

Mindezen általam csak épen említett körülményeken kívül rendkívül sok más körülmény játszik itt közre, melyek csak hosszas tanulmány után ismerhetők meg.

Ez volt az intenciója bizonyára a földművelésügyi miniszternek is — kiknek pedig az öntözés terén is kiváló szakértők állanak rendelkezésére — midőn előbb 3000 holdon akar kísérletezni; s csak, ha az eredmények kedvezők lesznek, úgy vinni át a meliorációt az egész 32,000 holdra.

S most mit látunk, a hasznosítók nem akarnak semmi jogról, semmi kísérletezésről tudni, hanem csak erővel kiszakítani 12,000 holdat, de egyuttal az állattenyésztésről is akarnak am gondoskodni.

De sajnos, az előbb felvetett kérdéseken gondolkozva nem bizom, de talán mások sem biznak ezen jóakaratu gondoskodásban. De nem is bizhat előre senki sem. Hiszen kijutana garantiát arra nézve, hogy ott tényleg lesz legelő s kit terhel a felelőség azért, ha könnyelműen, erőszakkal tönkre tesz egy nagyszámú állat állományt, melyben a lakosság 67 %-a őstermelő — külföldi államokból való behozattal akarnak a huszdrágaságon enyhíteni.

Midőn ilyen a helyzet, midőn a földművelésügyi miniszter minden íőle telhető módon igyekszik az állattenyésztést fejleszteni, akkor nálunk minden eszközzel igyekeznek rombolni. Nem szántóföldi terményekre, hanem állattenyésztésre van itt a nagyobb szükség. S ha a városnak több jövedelemre van is szüksége, ezen lehet segíteni más módon is, ne verjen a város miliókat egy halva született szabályozási terv megvalósításába, ne adományozzon nyakra-főre s vegye sorba a város alatt elterülő óriási értékű földjeit, hasznosítsa azokat s hasznosítsa általában azon vagyonát, melynek hasznosításából a közre hasznos s nem kár háramlik s melynek hasznosítása közben senkit sem kell jogában megtámadni.

A debreceni postai kézbesítés bajai.

Nem kell Debreczennek postaigazgatóság.

A közigazgatás bizottság határozata.

A közigazgatási bizottság több panasz kapcsán kérdést intézett a nagyváradai postaigazgatósághoz, hogy a Csige-kertben, amely közigazgatásilag belterület, miért nincs postai kézbesítés? Az igazgatóság kijelentette, hogy a Csige-kert a kézbesítés szempontjából nem belterület, mivel nem rendszeres házsorok hafárolják. Most különben megoldás előtt áll ez az ügy, mert a Mester-utca 45. számú házba egy kereskedelmi gyűjtőhely van, ahol a Csige-kertiek átvehetik leveleiket és ott hagyhatják a továbbítandókat.

Márk Endre ezt nem tartja megoldásnak, mert a Csige-kertben postahivatal kell. Hatalmas gyárvaros terül el a város ezen részén, nagy telepek, hosszú utcasorok Indítványozza, írjanak föl, hogy helyszíni vizsgálatot tartsanak ez ügyben.

Kenézy Gyula a kérdéssel kapcsolatban az egész város területén kívánja rendezetni a postai kézbesítés ügyét. Meg kell állapítani, hogy mi a külterület és mi a belterület, mert például a bábaképződebe is csak sz vességből viszik ki a leveleket és a táviratok kézbesítésénél küldőncdíjat kell fizetni.

Balkányi Miklós azt panaszolja, hogy a posta egyáltalán mostohán bánik Debreczennel. Nagyváradon egészen új rendszer szerint végzik a külterületi kézbesítést. Indítványozza, hogy írjanak föl e tárgyban a miniszteriumhoz.

Tüdös János is hozzászól a kérdéshez és azt indítványozza, hogy kérjék meg a minisztert, adjon utasítást a nagyváradai postaigazgatóságnak, hogy a debreceni hatóságokkal együtt dolgozzanak a bajok megszüntetésén.

Fejér Ferenc dr. Debreczen és Hajdúvármegye részére kér külön postaigazgatóságot, mi-

melyeken mindég szövdődött valami apró történet, amit meg lehetne írni. Csak volna valakije mostan. Valakija, aki jobb szövb, gyöngébb, engedelmesebb, békésebb s akinek a szavára sok alvó mese életre születhetnek.

Hetekén keresztül jöttek a levelek az ismeretlen asszonytól, aláírás és cím nélkül. Minden levélnek egy volt a betűje. Semmit se tudott meg, amiről nyomra akadhatott volna.

Pedig imi akart. Válaszolni. Betűkkel, — mondatokkal a lábai elé esni, sirmi és rimánkodni, könyörgögni. — Mint egyszer az edesanyjának.

Egy este későig maradt a szerkesztőségben. Fehér gáztárogatok alatt halkán nyikkanó tollak szaladtak a papíron.

A sötét utcába behallott a körutról a vilányosok csengője. A földszinten zörögve gördült a rotációs.

Háromnegyed kilenckor ijesztően csörrent meg a telefon.

— Jani, gyere a telefonhoz, valami nő hívavt.

A bolondos fiu sietve kapta a füléhez a kagylót.

— Halló.

— Igen, én vagyok.

— Igen.

visszaltrák, hogy elfogadják. Lázasan készült az első könyv fogadására. Valósággal ünnepi hangulatban élt, mikor az utolsó simításokat véggezte novelláin.

Egy dé után megérkeztek a korrekturák. Akkor este nem ment kávéházba. Barátainak fejfájásról panaszkodott. Vacsora alatt állig szöit bele a társalgásba. Kilenc óra se lehetett még, mikor hazaszaladt és lihegve dugta a kulcsot szobája ajtajába. A háziasszony sántítva csoszogott ki a konyha felől. Félig lecsavart, ködös petróleumlámpát hozott a kezében és becsukta maga után a kis szoba ajtaját. Megpiszkálta a piros gyomru kályhát. Leeresztette a vászonfüggönyt. Az ágy megvetve, tisztán ácsorgott as arookban.

— Teát főzzön, Smillár néni — mondta a fiu. Levetette kimenőkabátját és dohány után kotorászott az asztaliókban.

Fontoskodva készült neki az eseménynek. Szerette az életében az ilyen ritka, fényes jeleneteket.

Akkor is, mikor nagy várakozás után az első, laposra somagolt példány megérkezett a könyvéből: az első pillanatban nem merte mindjárt felbontani. Várt. Mikor végre a zébe vette és belepillantott: üresnek, semmitmondónak találta önmagát. Csüggedten vágta fel a friss nyomda-szagu ivateket, és nem tudott gyöngörködni a szép nyomásban, a harmónikus boríték-rajzban

és a neve két ismerős szava ijedten nézett rá a papírról. Letette a könyvet az asztalra. Napokon, heteken keresztül újságot se vett a kezébe, mert félt hogy valami szörnyűt fog a könyvről olvasni.

Egy reggel ismeretlen írásu halványzürke levelet kapott. Női írást. Azt írta benne egy asszony, hogy szépek a novellái, hogy még ilyeneket nem it más senk.

Aláírás semmi.

Els pillanatban táncolni, kacagni szeretett volna az örömtől, mámortól. Azután lecsillapult küssé és életben talán először jónak, szépnek, nagyinak érezte magát. Cigarettázva, fűrgén nyitott be a szerkesztőségbe, s a titkot mélyen pillaltatva görnyedt íróasztala fölé. Csupa novellatéma járt a fejében. Az ismeretlen, közelben élő és mégis elérhetetlenül távoli asszonyt látta, aki szép lehet, fiatal, gyöngyörű s akinek olyan sokat tudna beszélni, annyit tudna panaszkodni, mesélni szegény életéről. Az asszony állt előtte, aki valahol fényes lakásban él az urával. Az urával, aki keveset van otthon, durva, közönséges és akinek ciele messze esik az ő arisztokratia lelkeinek érzékeny finomságaitól.

Este, mikor magára maradt, szobájában végigemlékezte azokat a kedves szelid nőket, a kiknek valaha közük volt az életéhez. Eszébe jutottak a vasárnep délutánok, a csöndes esték,

Debrecen legelcsöbb bevásárlási forrása a „Verseny” kész férfi-, fiu-, és gyermekruha áruház DEBRECEN, Piac-utca 61. sz. (Szent-Anna-utcával szemben.)

Eddig nem létezett versenyárban kaphatók:

Férfi öltönyök divat színekben már 18 K-tól	Fiu felöltök	14 K-tól
Divat felöltök „ 19 „	Fiu angol raglánok	16 „
Angol raglánok „ 20 „	Fiu nadrágok	4 „
Divat nadrágok „ 7 „	Gyermek öltönyök	4 K-tól
Strapa nadrágok „ 5 „	Gyermek felöltök	10 „
Fiu öltönyök „ 12 „	Gyermek térdnadrág	3 „

„Diadal” kékmunkás öltönyök és nyomdász köpeny valódi rózsahegyí vászonból **K 5.90**
Debrecen, Piac-u. 51. sz.

vel a nagyváradai postaigazgatóság Debreczent minden tekintetben mellőzi.

Kovács József polgármester nem lát mellőzést, sőt Sükt Traján postaigazgató részéről mindig csak előzékenységet tapasztalt. Ezért helyesnek tartaná, ha nem a miniszterhez, hanem a váradai postaigazgatóságához fordulna a bizottság ez ügyben.

Fejér Ferenc nincs meggyőződve e jóindulatról, sőt azt látja, hogy Debreczen Nagyváradal szemben ezer mellőzésben részesül.

Körner Adolf főjegyző külön kívánja választani a kérdéseket: a Mester-utcai posta ügyében forduljanak az igazgatóságához és egy külön felterjesztésben kérik, hogy a váradai postaigazgatóság a városi hatóságokkal karöltve igyekezzen segíteni e bajon.

Márk Endre ugyanezt kívánja. Hangsúlyozza, hogy a várost hallgassák meg e kérdésben és rendezék a külterület ügyét.

A bizottság úgy határoz, hogy a kerteségek postai kézbesítésének a rendezésére kéri az igazgatóságot. Debreczen postai adminisztrálásának a rendezése érdekében az igazgatóság útján intéz fölratot a miniszterhez, végül kimondja, hogy a debreczeni postaigazgatóság kérdésével nem kíván foglalkozni.

Debrecen mult hónapja.

A közigazgatás bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság ma délután tartotta ülését Kovács József polgármester elnökelete alatt. Az ülésen az egyes szakreferensek terjesztették elő jelentéseiket a város közigazgatásának mult haváról.

A tanügy.

Csánky Viktor tanfelügyelő bejelenti, hogy a kultuszminiszter rendelete szerint megtette az előkészületeket a tavaszi tornaverseny és a szünidei továbbképző tanfolyamnak rendezése iránt. Az I gazdasági ismétlő iskolának méhézetű eszközöket, a II. gazdasági iskolának 700 ko-

— Köszönöm, köszönöm.

— Ott leszek.

— Kezét csókolom.

Az asszony leletta a kagylót.

Jani reszkető kezekkel dörzsölte végig arcát a kendőjével. Erezte hogy halálsápadt, — Lopva, szegyenkezve sompolygott ki Eiróasztalához. Azt hitte, mindenki őt nézi és a szemei elárulja gondolatait. Kollégái mozdulatlanul dogoztak. Senki se nézett rá.

Folytatta a megkezdett riportot.

Szép, szomorú októberi délelőttön ment a találkozóra. Frissen, kialudva, ugrott talpra. Sokáig állózkodott. Kabátját, kalapját hosszú ideig kefélte. A nyakkendőjét hatszor ujra kibontotta. Lent az utcán alacsonyról sugárzott a fáradság napfény. Az utcák végét köd homályosította. A liget fűszálain ezüstgyémánt olvadozott. Jani összehuzta fejbőlét. Sápadt arcát a napban melengette.

Izgalottság fogta el. Sejtelve sem volt; milyen lesz az az asszony? Milyen lehet az az asszony, aki látta, észrevelte, őt a sok egyforma ember között. Hogyan fognak először egymásra nézni? Mit fog szólni, ha meglátja kopottas, szürke kabátját, régvassalt, lompos nadrágját, — munkában, éjelezésben elfakult arcát, bágyadt

rona segélyt adott az állam. A tanfelügyelő megnézte a mult hóban a római kath. iskolákat és azokat túltömötteknek találta.

Az adóprás.

Teinovsky Alajos pénzügyigazgató jelentése szerint a mult hóban egyenes adóban befolyt 120669 korona, hadmenességi díjban 4084 korona, helyjegyjövedékben 105387 korona, jogilletékben 113429 korona, dohányjövédékben — 151444 korona, határvámjövédékben 83079 korona. Fizetési halasztást 85 esetben, házadómentességet 4 esetben engedélyezett a pénzügyigazgató.

Állategészségügy.

Retz János kir. főállatorvos jelent, hogy a ragadósa lhatbetegségek közül léptene, veszett-ség, takonykór, sertésorbánc, rüh fordultak elő szörványosan! Bár ezek sporadikus jelentőségűek, a város állategészségügyi viszonyai eléggé kedvezőek, mert a tavaszi állatvizsgálatok szerint az egész vonalon kitünő a haszonállatok állapota.

Az egészségügy.

Tüdős Kálmán városi főorvos előterjesztése szerint a mult hóban a város egészségügyi viszonyai nem voltak kielégítők. Ragályos betegségek közül roncsozó toroklob, vörheny, számarhurut, kanyaró, trachoma és hasi hagymáz léptek föl. Vörhenyben 4 halálozás volt. A betegségek lefolyása általában véve kedvezőnek mondható. A gyárvizsgálatok eredményei kielégítők. A mult hóban összesen 301 gyermek született, meghalt 165, így a természetes szaporulat 136. Házasságra lépett 70 pár a mult hó folyamán.

A kórház betegforgalma a mult hónapban a következő volt: ápolás alatt maradt 280 beteg februárról; március folyamán fölvettek 395 elbocsátottat 415, meghalt 21, marad áprilisban 239 beteg. A mentőegyesület 129 esetben nyújtott segélyt.

A helyi vasut pótdója.

A helyi vasut a várossal kötött szerződés szerint 15 évi pótdómentességet élvez. Most az történt, hogy a vasúttársaság az alkalmazottak adója után nem fizetett községi pótdó. Főlebezés folytán került az ügy a közigazgatási bizottság elé. A bizottság kimondta, hogy a társaság az alkalmazottak általa kezelt adója után tartozik a községi pótdó fizetési. A vita folyamán kifogásolták azt is, hogy az igazgatón és

szemeit? Félt. Miről fognak beszédel kezdeni? Janinak nem jutott eszébe semmi különös ötlet, téma, amiről egy idegen asszonygyal huzamosabb társalgást tudna folytatni.

Majd mennek, mennek egymás mellett a liget csörgő kavicsain. Az asszony jobb felől fog haladni, inoman puhán lép a földre és a ruhájából, a hajából az ő arcába csapódik az illat. És ő gondolat nélkül, elfogódva megy majd mellette, aki után lázas pillanataiban sóvárogva áhitozott.

Es az asszony a legelső villanyosra fel fog szállani és ő ott marad ujra a hideg utcán, egyedül, megverve, kiasztva.

Egy utfordulatnál szemébe tünt a kijelölt pad. Magános, sűrű fátyolos nő ült rajta. Kezében a megbeszélit krizantémum. Sötéték, komoly kosztium volt rajta. Nyugodtan várakozott. A távolab nézeti mozdulatlanul.

Jani lába alatt megroppant a kavics. A nő feije fordult. Ijedt kétségbeesés szoritotta össze a fü lélekzelét. Már nem fordulhatott vissza. A nő várakozva nézett feje. Nem lehetett visszafordulnia.

Gyórs, riadt, lázas sietséggel haladt a pad felé. Kopott bársony gallérját felhajtotta. Vörösrre gyult az arca. Ott volt a pad előtt. Férfifordította a fejét.

Arcát behuzta a gallérjába. Félt, hogy mégis ráismernek.

tszvtv'selől lakások után sem fizet pótdó a kisvasut. Erre nézve kimondta a bizottság, hogy az iparvállalatoknak csak azon helyiségeire terjed ki a pótdómentesség, amelyek az üzem fenntartásához szükségesek. A helyi vasutnál azonban kiterjesztik az adómentességet a tszvtv'selől lakásokra.

Az élet mélységeiből.

Szegények husvéja a debreczeni rendőrségen.

Szétosztották Forrai Ernő 1000 koronás adományát.

Egy jótékonyágáról városzerte ismert földbirtokos: Forrai Ernő 1000 koronát juttatott Rostás István rendőrfőkapitány kezéhez, hogy ossza azt szét Debreczen szegényei között. — A szétosztás ma délután történt meg a rendőrség Szent-Anna-utcai épületében.

Már kora délután nagy tömeg ember gyűlt össze a rendőrség udvarán. Annyi sokan voltak a mi dús gazdag városunknak a lázárja, hogy még az utca is feketélt tőlük. Mi is ott voltunk a rendőrség udvarán. És láttuk a nyomort. Láttuk olyan megriasztó, félelmetes formában, hogy önként is megilletődünk:

— Istenem, ha itt ennyien vannak, akik idejönnek, mennyien lehetnek olyanok, akiket a szemérem, az álszemérem tart vissza attól, hogy alamizna után ne nyujtsák kezüket.

Meghabó látványt

nyujta a nyomor szürke, kopott hadserege. — Gorkij tola kellene hozzá, hogy illőképen megörökíthetnők Debreczen nyomorát. Debreczen nyomorát — — — Hol van még Debreczen igaz: nyomora? Sokkal jobban el van rejtve, semhogy idejöhessen a rendőrség udvarára, a hol most egy jószívű adakozó juttat alamizsnát.

Végig tekintettünk a nyomorgó Debreczenen — — — Ezer korona adomány a nyomor enyhítésére. Szép és nagy adomány, — de micsoda ez a nyomor enyhítésére? Mint-ha egy gyűszűvel akarnók kimérni a tengert. Ezer korona egy csepp a tengerben.

Sok, sok Forrai Ernőnek kell még sok-sok ezer koronát összeadnia a jótékonyág gazi oltárán, hogy csak egy kicsit is enyhébb legyen a nyomor rettentő képe. Ha ugyan nem utópia a nyomor teljes megszüntetésén gondolkodni is.

Érdekes alakokat,

nagyszerű típusokat vehettünk tegnap szemügyre a nyomor katonáinak sorában. A notórius koldustól kezdve, akinek passzója a koldulás, egészen el a végsőségbe jutott kshivatalnokig, aki beteg volt és elbocsátották az állásából. — Családja odahaza nyomorog. Ő ide támolygott szegény alamizsnáért.

Mindenütt nyomor. Sötét, nehéz, rászto képek. Sehol egy derűsebb folt. Lelkünkre nehezdek a nyomor isőtét tónusa és elfacsarodk a szívünk.

Egy anya áll ott

két kis csecsemőt szorítva kebléhez. — Sírnak szegények. Talán éhesek. — Itt egy züllött alkoholista. Nagyban fujja a pálnkagőzt:

— Jó husvétünk lesz, hehe — — — Szines fölött hiba kereszünk a rendőrség udvarának vásznára rajzolt sötét képén. Ez a nyomor — — —

Megkezdődik az 1000 korona k'osztása. — Mohó gyorsasággal tűnik a pénz. Mindenki többet akar, senki sincsen megelégedve azzal, amit kapott. No, de ez már így szokott lenni imi-

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyaghajknál, köszvénynél, cukorbetegségről, vörhenynél, emésztési és légzőszervi szervek hurotjainál kitünő hatású. Természetes vasmentes savanyvíz.
Készítéskor a legújabb tudományos eredményeket figyelembe véve készítették.
SALVATOR AGOST Salyo-Lipőzi Salvatorkótelep-vidékén Budapest, V. Rudolf utca 6.

— **A kamara husvétje** a vidéknek van szentelve; a kerület számos helyén voltak a tél folyamán háziipari tanfolyamok, ezek most végződnek, amikor a mezőgazdasági munka kezdetét veszi. A tanfolyamok egy-egy kis helyi kiállításal zárulnak, ily munkakiállítások husvét hét-főjén Nádudvaron, Hajdúszovátton és Tiszapolgáron nyílnak meg; a kamara titkára és tisztviselői most ezeknek megnyitására és a további munka propagálására a községekbe utaznak ki.

— **A Nestlé-féle gyermekliszt** egy finom kétszerüstör, melynek főalkotórészt a legjobb, csiramentes alpesi tej képezi és mely, csak vízzel felforraltva, egy nagyon könnyen emészthető és erősítő tápszert nyújt csecsemőknek és gyermekeknek az elválasztás után, valamint felnőtt gyomorbetegségnek is. Ezen tápszert 50 év óta az egész világon el van terjedve, és az orvosok mint gyermektáplálékot, nevezetesen szoptatott gyermekeknek, mint melléktáplálékot, az elválasztás előtt és után mint átmeneti táplálékot a legmeglehetőbb ajánlják. A Nestlé-féle gyermekliszt minden gyógyszertárban és drügeriában a megállapított kor. 1.80 filléres árban kapható. Próbadozást, prospektust, szívesen küld a francia-svájci Henní Nestlé cég fióküzlete, Wien, Biederstr., 11. Magyar levelezés.

— **Keresztül ment rajja a szekér.** Nagy Sándor sámsoni fuvaros ma délelőtt fát fuvarozott a nagyállomás körül. A szekérről egy darab fa a lovak közé esett, mire az állatok megvadultak, s örült vágatással iramodtak el. Nagy Sándor a szekérről lezuhant s a kerekek átmentek rajta. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházban ápolják.

— **Szülők öröme,** ha a csecsemő kintöncen fejlődik. Gyakran zavarok állanak be a gyermek fejlődése körül, amelyek rendszerint az emésztéssel vannak összekötve. Ilyenkor a szülők orvosi tanácsra csak a világhírű «Phosphatine Fallières»-sel táplálják a gyereket és a jó hatás el nem maradhat. A Phosphatine Fallières a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza az összes nélkülözhetetlen anyagokat. Szülők százai jövedelmeznek a gyermek-tápszert.

— **Meghiúsult öngyilkosság.** Simon János pailagi legény bubánatában eltökélte, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Szerzett magának egy revolvert és azzal próbált leszámolni az életével. Szándéka csak szándék maradt, mert a revolver csüörtököt mondott — egyszer. Másodszor meg ujjasát lötte át a golyó. Harmadszor megint csüörtököt mondott. Így maradt életben Simon János, az öngyilkosjelölt.

— **Használjon dr. Borovszky-féle «Borolin»** cukorkát, köhögés, rekedtség, torokgyulladás, — asztma, mellfájás, étvágytalanság ellen, mely cukorka kintöncen bevált és elismert. Hatása meg fogja lepni. Felhívjuk szíves olvasóink figyelmét a mai számunkban közölt «Borolin» hirdetésre.

— **Paraszti Donzsuan.** Végel János földmives tegnap este az egyik Varga-kerti kocsomban jó erősen beborozott, azután elindult a sötét éjszakában kalandot, asszonyt keresni. Kupa Jánosné kereste fel, kinek csókjára már rég áhított. A szép asszony ajtaját zárva találta. Ez azonban nem hűtötte le a szerelmes ember szenvedélyét: rugott egyet az ajtón, mire az felpattant és ő belépett. Bent azonban nem az asszonyt hanem a férjét találta. Ez a körülmény hallatlanul felbőszítette Végelt. Végre is ő idevaló és nem berlini. Felszólitotta tehát Kupát, hogy semmi teketória, hanem adja elő a feleségét, mert beszélni akar vele. A férj nem honorálta ezt a kívánságot, hanem ásót hozott elő s azzal jól elverte a lovagot, aztán kifőkte az udvarból. Végel nem az az ember, akit az első küdarc teljesen megtör. Másodszor a bátyja: Végel Márton feleségéhez tört be és itt szerencséje volt, mert az asszonyt egyedül találta. Ez a szerencse azonban csak látszólagos volt, mert Végelné, mikor a sógora átkarolta, hogy megcsókolja, egyetlen mozdulattal állította magát. Majd nekiesett, összepofozta és kilököste az utcára. A szerelmes ember most már igazán nem tehetett egyebet: hazament. A történet még itt nem szakadt meg, mert másnap mindkét asszony feljelentést tett ellene a csendőrségen. A nyomozás, amint egy jónevűt nyomozástól elvágni lehet, megindult.

— **Husvét a Hajnal-Mulatóban.** A Hajnal-Mulató agilis gazdája a husvét ünnepek alkalmával rendkívüli műsorral gondoskodott. — Teljesen új couplek, magán- és párjelenetek, valamint új bohózat kerül bemutatásra. A műsor keretében fellépnek: Patát Lásó hangversenyszám, Faragó Jenő, az oly rövid idő alatt is népszerűsége szerzett komikus, La Nilus keleti táncosnő, Farkas Pál, nemkülönben az összes még szerzőteltet elsőrendű erők.

— **Az izr. hitközség tagok figyelmébe.** — Értésítettnek a tagok, hogy a Peszach ünnep Ealkalmából a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az E istentisztelet következő időben fog kezdődni: ma, vasárnap este egyegyed 7 óra-kor, holnap, hétfőn délelőtt 9 óra-kor, délután 4 és este fél 7 óra-kor, kedden délelőtt 9 óra-kor és délután 4 óra-kor. Köznapokon további rendelkezésig, reggel egyegyed 7 óra-kor, és este egyegyed 7 óra-kor.

— **Egy népszerű «Moll-féle francia borszesz és só»** által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közvényes és csúszos bántalmaknál, sebeknél és dagasztásoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 korona. Szétküldés naponta utánvéttel **Moll A.** gyógyszerész es. és kir. udvari szállító által, Bécs, I. Tauchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan **Moll-féle** készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A böszörményi dráma.** Még a tavaszi esküdtészi ciklusban kerül tárgyalás alá Kiss Gyuláné született Cs. Kiss Margit országos feltűnést keltett bűnügye. Ismeretes lapunk olvasó közönsége előtt az az érdekes eset, amely ez év január 14-ikén éjjel Hajdúböszörményben, a Kiss Gyuláné kásmalomtulajdonos házában történt. Kiss Gyuláné, bármennyire fagatták, nőtávozottan tagadta, hogy urát szándékosan lötte volna meg, vagy azt meglőni akarta volna. Anyját elismert, hogy a kérdéses napon nagyon el volt keseredve, sokáig várt férjére s mert az késő éjjelig nem jött haza, annak az ügyben rendszerint heverő revolverét magához vette s pedig azzal az eltökélt szándékkal, hogy megöli és megutált életét a fegyverrel kioltta. Elmondja, hogy a szobában, ha nem ég a lámpa, oly sötét van, hogy ült, vagy fekvő embernek csak árnyvonalait lehet megkülönböztetni, de az egyenesen képtelenség, hogy a sötét szobában, mely csak a szembe levő szürke vakolatról kap homályos világítást, meg lehessen különböztetni a testnek egyes részeit, és hogy valaki, különösen ő, a fegyver használatában teljesen járatlan nő, az ügyben fekvő férjét homlokközépen löhesse meg. Ő kétségbeesésében és halálra való elszántságában izgatottan babrálta a fegyvert s az forgatás közben véletlenül elcsúszott és olyan helyen érte férjének testét, ahol őt meglőni: még ügyes és gyakorlott célzóknak is igen nehéz. Azt is mondja az asszony, hogyha férje életét akarta volna oltani, módjában lett volna egy második s egy harmadik golyót is beléereszteni. De ő erre soha nem gondolt, ő saját magával akartl eszámolni s eközben pusztán véletlenségből dőrdült el a fegyver és szerencsétlenül érte férjét a homlok közepén.

— **Csak Maulthner-féle magvakat** vásárolnak helyesnek gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volna, mert tapasztalatból tudják, hogy az csakis a magvak rovására és a vedők kárára lehetséges.

TÁVIRATOK.

A király elutazása elmarad.

Bécs, április 6. E hét elején kellett volna elutaznia a királynak Vallseebe, hogy a husvét ünnepeket Ferenc Szalvátor főherceg és Mária Valéria főhercegnő családi körében töltsse. A rossz időjárás miatt az utazást mára halasztották és abban állapodtak meg, hogy a felség ma reggel utazik el. Azonban az elutazás elmaradt a rossz időjárás miatt.

A delegációk.

Bécs, április 6. A közös külügyminiszteriumban tegnap konferencia volt, melyen gróf Berch-

told, Bilinski és Auffenberg közös miniszterek vettek részt. Az értekezleten a delegációk ügyét beszélték meg. Egyelőre csak annyit állapítottak meg, hogy április végén, valószínűleg 26-án két napos ülészakra gyűljenek össze a delegációk, hogy az április végén lejáró közös indemnitást meghosszabbítsák.

Közigazdaság.

GAZDALKODÁSUNK JÖVŐJE.

Mielőtt képülnének Magyarországon a vízi utak és öntöző csatornák (amelyeknek kiépítése nem késhetik sokáig) egyelőre az amerikai gazdalkodás legújabb rendszerének, a «Dry Farming»-nek, amelyet öt év előtt az Egyesült Államokban Mister Cambell kezdeményezett, kellene meghonosulnia.

A szárazság elleni védekezésnek ezt az egyszerű, de nagyon célhoz vezető módját a következőkben ismertetem:

A «Dry Farming» (száraz gazdalkodás) abban csúszosodik ki, hogy a talajnak a nedvességét nem hagyjuk elpárologni, hanem konzerváljuk.

Hogy az ezen szisztémü gazdalkodás milyen komoly dolog és milyen tekintélyre vergődött, példa reá az, hogy a magyar kir. földművelésügyi miniszterium is most tanulmányozza. Az O. M. G. E. pedig nem régen «Dry Farming» címmel már külön szakosztályt alakított.

Tudvalevő dolog, hogy csak a múlt évben július elejétől egészen késő őszig olyan szárazság volt, hogy amitta szántóföldeink melyen kiszáradtak. Itt-ott még tavasszal is megtörtént, hogy egy-egy gödör ásásánál csak felül lehetett, mintegy 30 centiméternyi rétegben nedves földet találni, azon alul két méter mélységig csak száraz por volt.

Ezt a 30, jobb esetben 40 centiméternyi felső nedvességet a téli és tavaszi esőzések adták. Ez a nyersesség április hóaptnól kezdve már nem igen fokozódik, mert a nap, szél, vetemények és gyom erősebb működésbe jövén, a a nyersesség esetleges szaporulatát is hamar fel dolgozzák. Ehez járul még az is, hogy ha 8 vagy 10 napig nem esik eső, a kötöttebb talaj kezd megpedezni, a Nap és szél ereje behatol a repedésekbe, ami az elpárologást gyorsítja. Ez ellen kell erélyesen védekeznünk, ami sem nagy fáradságba, sem nagy költségbe nem kerül.

A «Dry Farming»-féle védekezést leginkább rajáron, aratás után kezdik meg a tarlóföldeken, t. i. mikor a kalászos növények szalmája nem árnyékolja már a talajt s a nagy szárazság előre láthatólag küszöbön van.

Az eljárás a következő:

Aratás után a tarlót rögtön éles, tárcsás boronával hantoljuk meg, utána vasboronát használunk. Ezzel megszüntettük a kipárologási felület erős likacsosságát, jobban mondva elzárjuk a növénykieresztő felső nyílásokat, mert porréteget képeztünk a hajcsöves altalaj felett, amivel még a föld repedéseit is betömtük. Ezen a porrétegen keresztül sem a Nap, sem a szél nem bír olyan erővel hatni a talajra, hogy abból a vizet a felszínre csalhatná. Így tehát azt a nedvességet, amely aratás előtt még benne volt a földben, ezzel a műtéttel mintegy ártárazzuk.

Az így elkészített talajnak — tapasztalás szerint — az esővíz-felvevő képessége is nagyobb, mint a repedéses talajnak.

Ha az említett műtét után, az őszi szántás előtt egy jó eső megcsapkodná a talajt, akkor az újra meg kell fogasolni, csak a közönséges házi boronákkal, mert a nagy eső iszapolt, összeragasztja a porréteget és az egyszer már megszüntetett repedések újra előállhatnak. — Azonlul a földet pihentetjük, s ha esetleg, kellő trágyatartalom mellett, őszi magot szántunk bele, azt elvetjük.

Tavasszal fogasolunk és boronálunk, aztán ráeresztjük a bevetett földre a «Weeder»-féle gépet.

A «Weeder» (gyomirtó) egy 12 láb széles egytagú vagy 15 láb széles háromtagú, 150 acél rugós, 2 láb magas fogakkal ellátott fésű formájú szerszám (bórona-féle), melyjel a gabona-

STELLA MARIS.

Irta: Tárnai Ivan.

Háborgó tengeren hánykodó hajók,
— Röpködnek köröttük vihamadarak —
Tajtéket gyöngyöző tarajos habok
Gályáknak tűzétől piroslanak.

Hullák járnak táncot a habok felett,
Roncsokon menekül néhány sebesült,
Amíg a tenger mindent elfemet,
Vad hullám elcsitul, a tajték elült.

Fut, hogyha még futhat a levert pogány,
Hogyhán időzöje futni engedi,
Amíg a hívőknek ingó árboacán
A zászlót a szelő büszkén lengeti.

Egy roncsa lóit gálya, majd hogy elmerül,
— Üldözi kecsesen evező naszád —
Elrejtett öblök vizén menekül,
AÚhol száz magas szirt emeli falát.

Nincs egy lélek, aki ép maradt rajta,
Gazdagon aratott itten a halát.
Atkot szór, imát szól mindnek az ajka
S égető sebére írt egy sem talát.

Megaludott vértől szennyes a fedelzet,
Ép, hogy lézeng rajta pár rémes alak.
Boldog, akivel már az Ur elvégzett,
Vélket vezetelni élve nem maradt.

A gálya vezére, őszbe vert pogány
— Kebelén mély sebből vérforrás fakad —
Tehtetlen nézi a hajó orrán,
Hogy lassan itt élő egyedül marad.

Egy ágyu mellette. Repedt csövével
Nem bömböli többé a halál dalát.
Tüzére halott már. Meredt szemével
Bámolja bambán az égboltozatát.

Es ekkor feltűnik a spanyol naszád,
Lassan haladva barázdát ereszt,
Biborral huzza be a nap a falát,
Ragyogón fehérlik rajta a kereszt.

Duló dühvel nézi a pogány vezér
Dadallal járó büszke ellenét.
Csak tudna löni, vagy élne egy tűzér,
A keresztet ő, hogy zuzná szertesét.

A hajó közelg. A szirt mögé nem lát,
Ahol megbuvík az üldözött gálya.
Gondtalanul halad ezer habon át,
Játszi szelő büjkál vitorlájába.

Már egész közel jár. Pár dobásnyi távol.
Térdelnek fedelén spanyol katonák.
Tehtetlen dühében nyög a pogány mór.
A szél át-áthozza hozzá az imát.

Megpillant mostan egy égő kanócot —
— Görcsöse nszorítja egy halott vitéz —
Megbugja borzadva a martalócot,
Ki vadtó szerével a lelkébe néz.

Óh, ahová ez a golyó majd talál,
Halotti hörgéssé válik az ima,
Ottan majd gazdag tort ülhet a halál,
Minden életnek el kell ott hunynia.

Véres szemével csak nézi, csak nézi,
Hallgatja némán a háladó szókat.
Szívébe nyvad vágnak lángjait érzi,
Összetporni az imádkozókat.

Nehezen térdel az ágyu csövéhez.
De fáj a sebe minden mozdulatra!
Oh, csak addig bírja, míg ezzel végez,
Bosszuvágyó lelkét vérrel itatja.

S már-már eibödül a halál kutyája,
Hogy száll a szemére bűvös látomás,
Erőttség száll mind a két karjába,
Hiszen amit lát, olyan szép, oly csodás.

A naszád orrán áll, szépséges asszony,
Hosszu, kék fátyol hull le szőke haján.
Elcsitul as zél, hogy zajt ne fakasszon,
Kis gyermek aluszik ilom karján.

Es ahogy nézett a pogány vezérre,
Olyan szomorú volt a tekintete,
Mint ahogy megvárta a varázs, ígézet,
Mint ahogyha meleggel telne meg szíve.

Nem ébreszti fel az alvó kisdedet,
Mikor oly nyugodtan pihen kebelén.
Vétek vón bántani egy kis gyermeket.
S a melegség csak nő a szíve helyén.

A sebe sajog. Kőd borítja szemét.
Gyöngye kezéből elejt a tüzet.
Nehezen bírja fenntartani fejét.
Ott jár az uton, mely vissza nem vezet.

Ha valaki volna, ki egy italt adna,
Aki csillapítná lázának tüzeit,
Forró fején aki végig simogatna,
Aki majd lefogná réveteg szemét.

Ha valaki volna... Busan széttekint,
Hane mtekinete csak holtakat talál.
Es az égi asszony kis kezével int
S alvó gyermekével a habokra száll.

Elsimul a hullám kicsi lába alatt,
Ahogy rájuk lép, haikán, nesztelen.
A kiömlött vérből virágok hajtanak,
Ahogy ott a gályán csak egyszer megjelen.

Es lehajol hozzá. Keze enyhet ad,
S mint hogyha elvágnák lázának tüzeit,
Hogy égő homlokán végig simogat.
Tüzelő kezére ráteszi kezét.

S a fájás elcsitul. Ő meg csak nézi.
Szívében hit, remény, áhítat ébred.
Isrereiten világ békéjét rzi,
Hívón tár kaput egy boldogabb élet.

Azután megfogja azt a kis kezét,
Végeheletével azt csókolja meg.
Egy résen a víz betörve sístereg
S a végtelen tenger mindent eitemet.

Idegenben.

Irta: Zih Sándorné.

Jovanó asszony egy öblös karszékben ül
és elmerengve figyelt a nótára. Piros arcáról
szinte eltűnt az a kékbejászó vörösés szín, a
mely már állandó tanyát kezdett rajta ütni. —
Belesápadt abba a gyöngyöségbe, amit az éde-
se nhangzó dallam lopott a szívébe. Édes, bü-
bajos, rég nem hallott nóta: magyar nóta!
Tizenegyet esztendeje már, mióta nem hal-
lott magyar nótát. Magyar szót is nagyon ke-
veset.

Akkor, régen, mikor hervadni kezdő fia-
talságát, szépségét eljöttkam'at az tatkierrefelé,
egyik fürdőhelyről a másikra, szállodáról-szál-
lodára, — akkor még annyira gyűlöltek itt a
magyar szót, hogy Jovánka saját jól felfogott ér-
dekében még azt is letagadta, hogy magyar a
származása. Hja! első a megélhetés, második
a selyem ruha, s végül jön a sovinizmus!

De Jovánka sohasem jutott messzebb az
elsőnél. A selyemruha is csak ábránd maradt
és a sovinizmus? — na, az kellett volna még!
Végre mégis szerencse érte. Egy pincér bele-
szeretett és feleségül vette.

Vad, dühös, embergyműző horvát legény,
aki nem tartott elébbrevalónak semmiféle hi-
vatást, mint a magyar-falást. Végre sem marad-

hatott meg hivatalában, mert a magyar vendé-
gek mind tömegesebben kezdték látogatni évről-
évre a tengerpartra, ide hozva nagy gavallériá-
val szórt bankókat.

A dühös legényt, kinek mindjárt vérbe for-
gott a szemé, ha magyart látott, vagy magyar
szót hallott, élelmes, magyar pénzt szerető gaz-
dáik csakhamar továbbították.

Akkor feleségével felment lakni a hegyek
közé, oda, ahol nem hallatszik soha magyarul
szó. Kis kocsmát nyitottak, mely lassankint ven-
deglővé nőt, szorgalmuk révén. Jovánkából ren-
des, dolgos goszpódina vált, aki bárányszeliden
túrte, ha az ura szórakozásból, vagy dühös
haragjában, előhozakodott magyarfaló szitkozó-
dásával.

Ugy elrepült az a tizenegyet esztendő. —
Jovánka Jovánová hizott, gömbölyödött. Soha
sem bántották holmi vágyó, fájdalmasan kinzó
emlékei az elhagyott haza után. Hiszen ő csak
a nagy hegyekre emlékezett, melyeknek hóval fe-
dett ormairól metsző hideg szél fujt s megder-
mesztette sovány testét. Aztán meg arra, hogy
miújen éhes volt mindig, meg hogy a nagyobb
testvérei ütöttek, verték, mikor nagyocská lett,
szolgátnia kellett, s így került ki a nagy világba,
hol a mellett a mérges horvát mellett végre
nyugodalmat otthonra talált. Mit bán ő egye-
bet, mit kívánjon ő többet ennél.

De egyszer!...

Jovanó ott ült a kertjükben, kitekintett a
szőlőlugason át az előtte elterülő vidékre.

Még az ő egyszerű, banális lelkét is meg-
ragadta a fermészet nagyszerűsége, felséges pom-
páj. A lépcsőzetesen beépített hegyoldalban leg-
telül, a templom szomszédságában teküdt az ő
házuk, teleitük egy régi vár romjai látszóttak,
alattuk pedig egy-egy kis ház fehérlett, meg
bórafalal gondosan körülépített kertek.

Egy-egy kis paradicsom mindenik, rakva
virágzó oleánder, füge és olajfakkal, karcsu cyp-
rusokkal. Lent a völgyben smaragd pázsitágybar
csillogó ezüstfolyócska kigyózott, s túl a teher
sziklákön a mélységesen kék Adria olvadt össze
az égboltozattal.

A levegő ofrró volt és Jovanónak olyan
jól esett egy kissé lehunyni a szemét.

Es álmodott?...

Édes, dallamos, szívhez szóló szivfájdító
hangok röpkedtek, zümmögtek körülötte és egy-
szerre eltűnt előle tenger, bórafal, virágzó pa-
radicsomi kert.

Sötét fenyőóriások állanak sorfalat a ren-
geteg erdőben, s sötét hegyszakadékok félelmes
áthatlansága riasztja a hozzá közeledőt.

Vasárnap délután van. A kenyéradó gazdái
elementek vendébségbe, ő meg kijött az erdőbe
szedret, vadvirágot szedni.

Es hall messziről édes, dallamos, szívhez
szóló, szivfájdító hangokat, melyből, amint las-
sanként közeledik, kiveheti a szöveget is:

«Cserebogár, sárga cserebogár,

Nem kérdem én tőled: mikor lesz nyár?

Azt se kérdem: sokáig élek-é?

Csak azt mondd meg: babámé leszek-é?»

Nem tudott ellentálni a nóta varázsának,
két fekete szem tüzes sugarának és elbukott. Ösz-
szetört, megcsalt szívvel, sézgyene elől bujosott
el a világba akkor De az óita elfelejtette már
csalódását, fájdalmát, csak első szerelmének bü-
bajos varázsa ragadta meg szívét a nóta ha-
latára.

Hirtelen felriad. Erős szélroham süvit végig
Haz utcán, sötét lilaszinbe vész a tenger vize s
egybeolvad a szemhatár azzal a félelmetes ső-
tétséggel. A sirokkó vagul száguld, mogyoró
nagyságu jégdarabokat csapkodva maga körül,
s egyszerre semmit sem lehet látni az ömlő
esőtől, s a tenger felett ködoszlopként álló viz-
páráról. Jaj annak a bárkának, amelyet a sirokkó
a tengeren ér.

Jovanó nagy erőfeszítéssel, a bórafalak --
mellé huzódva törtet fel a házba. Epen jókor
érkezik: vendégek vannak, fiatalok, hölgyek és
urak, szépek, jókedvűek, ezeknek a dalolását
hallotta az imént félálomban, ezeknek a nótája
vezette vissza lelkét a rég elfelejtett múltba.

De most megütközés látszik arcukon; a nők

Élővirágból legizlésesebben kötött bál és estélyi csokrok, szinpadi virágajándékok és koszorúk a legszebb kivitelben készülnek Szent-Anna-utca 5. Tulajdonos: Hudák Béláné.

fényben húzódnak egy sarokba, a férfiak meg előttük állanak, fényes arcokkal, védelemre — készen.

A szoba közepén meg a Jovanó ura ordított, káromkodik és fenyegető mozdulatokkal mutat az ajtóra:

— Mars, takaróty, kutya mágyárszki!

Jovanó meglepetve, ijedten bámul az urára, csak nem fogja ebben az időben kikergetni a házából embertársait, ha mindjárt magyarok is.

Csilapítólag szól hozzá, de ezzel még jobban felingerül az embert, úgy, hogy az ütésre emeli a kezét.

Az asszonyt féktelen harag fogja el e mozdulat láttára:

— Jöjjenek ide urak, segítsenek lefogni ezt a dühös bolondot! — kiáltja csattanó hangon, adühösbíztá magyarsággal, — majd megtanítottam én verekedni!

A két urnák egyéb se kellett, pillanat alatt földön feküdt a vad horvát, Jovanó asszony meg rendelkezett:

Hozzák csak utánam.

Bizony becipelték az embert egy kamarába, ahol meglepő szelídséggel hallgatta el a Jovanó asszony dühös fenyegetéseit:

— Aztán merjed te én előttem még egyszer szidni a magyarokat, te emberfaló, te vadállat, te farkas, tudom, hogy megemlegeted! Mert tud meg, hogy én is magyar vagyok, s ha türtem is eddig a sok átkozódást, amit a fajtámra szórtál, ezután nem türöm!

Kiegyenesítette izmos termetét, s fenyegetve rázta hatalmas öklét az ember felé.

Azután nyugodtan rázárta az urára az ajtót s megkérdezte vendégeitől:

— Mit parancsolnak vacsorára? Ugy-e jó gulyáslevest, meg turós galuskát, jó tepertősen, zsírosan? Megcsinálom, meg én! Csak arra kérem, énekelje el még egyszer nekem azt a nótát:

— Cserebogár, sárga cserebogár!

— — — És a konyhában sercegett a zsír, terjengett a magyaros étel illata. ovanó asszony, miközben gyúrta a tésztát, odafigyelt a szobából kihangzó édes dallamos magyar nótákra és nagy, kövér könnyecsképek gördültek ki a szeméből.

LEVÉL.

Irta: Zivuska Andor.

'Szomorú szemű asszonyom!
Az élet karja merre, merre hord?
Az ifjuságunk forró himnuszából,
Visszaszáll-e még a mult homályból
Szívedhez egy-egy méla, lágy akkord? ...

Enyém vagy-e még egy-egy gondolattal,
Vagy mindörökké éjbe hullt a mult?
Óh! az élet sok mindent lenyargal,
Mi vágyak karján ragyogó tavasszal
A bizó lélek selyméhez simult!

Szomorú szemű asszonyom!
Emlékek éjén járó méla hold...
Hitem, reményem, könnyes tiszta álmom,
Csodás szerelmem, vágyom: ifjuságom!
Az élet karja merre, merre hord! ...

Az a számár Adamek.

Irta: Kanizsai Ferenc.

Acs József nagyságos urban megmaradt valami, vagy talán több a kelleténél, az egykori Adamek Szepeiből. Ha néhanap, ideje fogytán nem mehetett haza ebédre: piszok kis korcsmákba bujt, sőt kifözdekkbe, ahol a rejtett drágaságnak nincs nyoma; mert harmincöt pénz a háromfogásos menü: leves, főzelék hússal és tészta. (Kenyérért nem kell fizetni; ebből mindenki annyi, amennyi beletér.) Ne hiszünk, hogy holmi romantika-hajszolásból tette, kergetni — utólagos aranyozottsága emlékeket; — ugyan kérem, Acs és a romantika! — hanem igenis, ez még a régi nékülözések beidegzése, annak szinte tudattalan reflex-működése abból az időszakból, amikor harminc forintot kerestett havonta instruktorsággal, tehát ugyancsak kellett vigyázni a garasra. Egyetemi hallgatók, kik — száz, sőt több forintokat kaptak hazulról, a hónap második felében már krajcár nélkül töprengtek és zálogházi műveletekhez folyamodtak. Adamek Szepeinek mindig volt pénze. Abból a harminc forintból. A hónap utolsó napján is.

Meg kell még mondani, hogy Acs József nagyságos ur igényeit ma is tökéletesen kielégíti a kifözdei koszt, melyet a hivatásos nyomergók egy szebb jövő reményében, de mély úrdorral esznek. Amint akadnak boffüül és színvak emberek, épp úgy, de talán nagyobb számban vannak az ízeknek és zamatoknak értetlenjei. Takarékosági szempontból pedig Acs feltétlenül a kifözdei kosztot tette első helyre és naiv örömet érzett, amikor a pengő ezüst forintból hatvanöt krajcárt visszasepert. Ezt a tiszta házonként jelentkező összeget (egy korona, egy nagyobb és egy kisebb nikkel) külön eldugta a mellénye felső zsebébe, konstatálván, hogy megkereste a költséget, amibe az asszony ma esti kávéházba menése kerül. (Nini, még kapupénz is futja.)

Mert van ám a doktor urnak felesége. Szép szál, gyönyörű asszony. És ha arra gondolok, hogy ez a sehonnai Adamek Szepe a szerelemben néis alkalmasint boffüül és színvak, előnt a mérég. Lehet különben, hogy neki is tetszik az asszony, de persze anélkül, hogy remek időmait, szeszélyes kedve illanását értékelni tudná. Egyet bizonyára tud. Azt, hogy az asszony 20 ezer koronát hozott magával és ezen az alapon vált lehetővé az ügyvédi iroda fellendítése. — Alkalmadtán nem mulasztotta el a felesége előtt hangsúlyozni, hogy a huszezer korona hiánytalanul megvan, mi több: már ugyanakkora összeggel növekedett; és ha esetről-esetre a maga módja szerint gyöngédséget tanusított, ez oly sütn sült el, hogy szinte kiböngött belőle a pedáns üzletfél okoskodása: «Huszezer koronát kölcsönöztél, nesze a kamat.» Valóban, a doktor ur hitvesi csókjai nem nélkülözték a kamatfizetés jellegét. Azt persze sohasem vette számításba, hogy a huszezer koronával egyszerre nem csak drága szőnyegek, hecses képek, elegáns butorok vonultak be az ezerforintos bérű első emeleti lakásba, hanem egy gyönyörű fiatal hölgy is, akiért akárhányan örömet lennének juhász-kutyák. — Hiszen gondolni gondolt ő az asszonyra, de csak mint olyan egyénre, akit a hozomány fejében teljes ellátásba vállalt. Kiszámította, hogy a hozomány jövedelmezősége szerint mennyi ruha jár az asszonynak; talán azt is, hogy mennyi ölelés.

Ilyen szigorú és pontos legény ez az Acs József doktor és megérdemli, hogy azok, akik a házasetet vitelében a becsztásos, reálsan komoly elmélet hívei, még életében szobrot emeljenek neki.

Egy szerdai délutánon Acs doktor urnak pompás kedve kerekedett, miután borsos honoráriumot vágott zsebre egy kedvezően eldött örökösödési perben. Tizezer és néhány száz ko-

ronát. Mikor a megnyuzott kilens eltávozott és beletette maga mögött az ügyvédi iroda belső szobájának ajtaját, Acs a szép bankókat kitergette az íróasztalra és olyan gyöngédséggel szagolta végig valamennyit, aminővel még soha sem ünnepelte a feleségét. A bankókat aztán — nem látta senki — sorba megcsókolt és bezárta a páncélszekrénybe. («Holnap a bankba viszem őket.») Örömben elhatározta továbbá, hogy ma figyelmességét tanusít az asszony iránt. Sétálni hivta.

— Nézzünk szét egy kicsit a városban, Margit.

Leérve az utcára, Margit diemna elé állította, makacsul követelte, hogy ő kocskáznai akor a Stefánia-uton.

— Szivecském, — ellenkezett a férj, — ma egész nap az íróasztalomnál ültem. Jobban szeretnék sétálni. A séta nagyon egészséges. Hidd el, nekem is jót tesz. (Magában: «Hogyisne. Legjobb tíz koronába kerülne a gummirádl. Ezt a tíz koronát megspórolom és inkább úszonnam viszem Margitot a Hangiba, egy korona nyolcvan, esetleg veszek neki a virágáruslánnyól egy csokrot, egy korona tiszta haszon még mindig hét korona husz».)

A férj különvéleménye győzött. De nem-sokára észrevelte, hogy ezáltal maga alatt vágta a fát. Mert a felesége, Margit, megállt a Váci-utca egyik kirakata előtt, amelynek selyem-metáforáit, csipke-románcit és bársony-balladait — majd föltalta égő szemével. («Számár vagyok, — mondta magában Acs József, azaz tulajdonképp Adamek Szepe — kocskáznai kellett volna, mert a Stefánia-uton nincsennek kirakatok és különben is a kocsit gyorsan emgy, nejn ácsorog minden kirakat előtt. És ebből baj lesz. Margit talán sejt, hogy ma egész kis vagyont kerestem».)

A szép asszony kiváltkép két kosztümből nézett epedőn, lázasan és enyhe bánattal. Az egyik fehér krepp, ampirszerüen szabva, csak alul összeszedve, kámonó derékkal kombinálva, melynek mély kivágását csillogó — gyöngyháló övezi. A másikat valami hihetetlenül újfajta, bár első pillantásra egyszerű csikos kelmének látszó anyagból formálta a művész (hogy mért ne csukják be ezeket a gazembereket?); sima aljzintén ampirszabású, de ellentétben a felső tagokkal, kersziben csikos. Rövid, roppant helyes kabátka, liberti-gallérral, melyből finom csipke-mellfodor habzik, nem: virágzik elő, akárcsak — bocsnát — a karfiol. És igaz: rézsut bevágott zsebek, kézelős ujjak.

Margit nézte, nézte. És ami a legrosszabb, nem szólt semmit. Csak sóhajtott. És aszeme sarkába kiült egy ici-pici könnyecsepp. (Drágább az a gyémántnál, oh te számár Adamek!)

Adamek, akarom mondani: Acs — no, — mindig összevettem ezt a két nevet, bár hiszen mindegy az — idegességében egyik cigarettáról a másikra gyújtott (ilyen tékozlás.) És nem merítvánt emelni az iránt, hogy mintha talán cdebb állhatnának vagy egy házzal. Nem, mert bizonyára letorkolta volna az asszony efféle keserű válasszal: «Hát már nézni sem szabad! Ennyi örömem se legyen Ugy sem veszed meg te smucián. Hát legalább megnézni engedd.»

No menjünk! — szólt nagysokára Margit olyan hangon, mely semmi jóval sem kecsegtetett.

— Hová menjünk? — kérdezte a nagy számár ember, feladva a kitörésre kész asszonynak a szót.

— Haza.

— Haza? Ugyan szivecském.... Még korán van.... Gyerünk talán a korzóra, vagy a Hangiba.

— Ugy?! Ebben a rongyban? Hogy ujjal mutogassanak rám?! hogy kinevessenek? Gyerünk haza. Ez a rémséges toalett, ami rajtam van csak az edzőtthon keretében jut érvényre.

Annji esze akadt a férjnek, hogy többé

Bächer, Melichar, Johnston gépgyárak

fióktelepe kizárólag Ráhrer Sándornál, Debreczen, Piac-u. 43. (a Dréher mellett.)

Egyedül itt kaphatók: A modern Avery Junior tengeritermelő eszközök. — Az eredeti Melichar UNICUM DRILL vetőgépek, legújabb szabadalmu kulcs nélküli beállító készülékkel és rögzített csoroszlyacsavarokkal. Az eredeti amerikai Johnston kivelekötő aratógépek, a Bächer acélekék és könnyű kettősekék, a hullámos „IMPERATOR“ soros műtrágya vetőgép. Övökodjunk silány utánzatoktól.

nem szólt. Észrevette, hogy minden szava olt a tűzre. Hallgatni, ez esetben, csakugyan arny. És hát mentek. Ballagtak hazafelé. Margit ott-hon csapkodta az ajtókat, dult-fult és jött-ment, mint a fergeteg. Ilyenkor volt a legszebb és a legveszedelmesebb. Ha ez a férj nem volna hal-vérű és értene valamit az asszonyokhoz, bizonyára megragadná e nagyszerű nő extázisának ritka alkalmát: felkapná, az ölébe szorítaná és csókok viharával elborítaná, amíg a szinte hisz-terikus düh egy csodás pillanatban elomló és vad, simogató és korbácsoló szenvedélybe csat-án. Csaknogy ez a férj sonasem tüdőit a tele-sége szeretője lenni és ezek a lángoló percek sem avatták azzá. Ostobán bámulta a szóbat szögletéből a jefenelet; majd odament az ass-zonyhoz és félszegen, ügyetlenül megcirógatta az arcát.

— Na, na kis csacsi, mire való ez a dü-höngés. Térjen magához.

Margit arkonperdült, ránézett az urá: a — mintha most látná életében először és vad, gu-nyos halotában lört ki. Folyvást kacagva ment át a másik szobába, ott leült a zongora elé és verte, kegyetlenül verte a klaviatúrát.

— Ezt a modort nem tűröm! — kiáltott Acs, a férj és elrohant hazulról. Ez úgy fél-kilenc óra tájban lehetett, későn este. És mivel megéhezett, betért egy szállodai étterem sönté-sébe. (Kis pörkölt egy pehár sörrel, két kenyér.) Tíz óra felé elérkezéjűlt, valami furcsa érzés mzdulto meg a szíve mélyén és sietett haza.

— Pechem van! — mondotta csaknem han-gosan, amikor a kaput zárva találta. (T. i. mert kapupézt kellett fizetnie.) A lépcsőházban fel-rohanva három fokot ugrott egyszerre (ezt sem próbálta diákkora óta), mert valami nyugtalan-ság sarkantyuzta. «Megveszem az asszonyt» azt a toalettet. Meg, mind a kettőt. Legyen béke. Nem bánom, akármibe kerül. Oh én szerencsétlen, minék nőültem meg... Kellott ez nekem»

A bezárt kapu tényleg rossz ómennek bizo-nyult. Mert amint besompelygott a felesége háló szobájába, az ágyat üresen és érintetlenül ta-lálta. Nem ijedt meg nagyon. Vihar után az asszony rendszerint a mamájához vonult, aki a ubdai oldalán lakik. Sőt általában örült ezek-nek a fűntelő eltávozásoknak, mert legalább bé-kében maradt. Most azonban kellemetlen izgatottság bántotta. A szobalánytól rösteit kér-dezősködni. (Különbösen is, hadd figyelje a szo-balány, hogy a feleségem a tudtommal ment haza ma éjszakára az anyjához. — Szepen hi-szem! — gondolta volna a szobalány.) Egy pillanatra az is a szemébe ötlött, hogy elmegy az asszonyért. Számozatlan gummikerekün meg-érte és elviszi lúmpolni az orfeumba. «Azért sem!» — mondotta csaknem fenszóval és nagy mérgesen lefeküdt. Most azonban sehogysen si-került az alvás. Egyedül és elhagyatottan is évezte magát. A lakást elhagyatottnak és szomo-runak találta. Fájni kezdett a feje és szerette volna, ha a felesége megsimogatná. Csak valá-mikor három óra tájt birt elaludni.

Zugó fejjel ébredt fel. Talán kialvatlansága okozta, vagy másoda, de elhatározta, hogy le-főzi az asszonyt. Bérkocsiba ugrott, a divatüz-lethe hajtatott és megvásárolta mind akét ruhát. Vett továbbá napernyőket, cipőket, harisnyákat kalapokat, keztyűket. Aztán hazahajtott és a sok drága holmit elhelyezte a szekrényekben és várta az asszonyt, várta türelmetlenül.

És dében hazaszállt az elrepült madár. Dur-cás fellépésén a vak is láthatta, hogy a matná ónagysága alkalmasint ellátta jótanácsokkal; — megfogadtatta vele, hogy álló egy hónapig egy kukkot sem szól az urához, észre sem veszi, meg sem látja, keresztülnezz rajta, mint a levegőn.

A meg nem értett, a nem méltányolt nagy nő sóhajos és dacos sápadtságával, melyet vér-tanui alázattal foglalt díszkeretbe, akart átlibegni a szobán.

— Hol voltál, Margit?

Meg se fordul.

— Nem hallod? Hol voltál?

Most megállt. — Neszelve, mint erdőben a szarvas. A fejét gögösen fölszögte és álmata-g hangon, mintegy kellemetlenül háborítva magas szféráiban, mégis csak szót ejtett:

— Szólt valaki?

— Margit!

— Ah, ön az, barátom?

— Nézd, Margit, ne okoskodj! Ha meg-pukkadsz is, én tudom, hogy a maternál voltál. Az ilyen éjszakai kimaradással engem nem főzöl meg. Féltékeny meg egyáltalában nem teszel. Amivel persze nem akarom azt mondani, hogy nem te vagy a legszebb, a legbájosabb teremtes.

— Ön tulságosan sokat fecseg, barátom. Nem gondolja, hogy ez unalmas?

— Te vagy a leggyönyörűbb asszony Pes-ten, az országban, az egész világon. De félté-kennyé, azzá nem tehetsz. Nem, mert tudom, hogy jószágodnál és szépségednél csak hüséged és erényeid csodásabbak.

Az asszony amulva fordult az ura felé. Nejn tudta eldönteni, gonyolódik-e, vagy érze-leg; sőt azt is ostobasága felől is kétkedni kezdett egy pillanattal.

— Hogy pedig megtanítalak arra virág-szálam. — folytatta egészen összezavart és bi-zonytalan stílusban a férj — mennyire alaptal-an a te idegességed, és főleg, hogy megmutas-sam, hogyan kell boszút állni, példás, lovagias boszút, nézz ide!

Acs egy szinpadias mozdulattal a legköze-lebbi szekrényhez lépett és az ajtaját kitérta. Mire az asszony, mintha darázs csipte volna meg, szerepéből kiesve, ijedten rohant a szek-rényhez, a két karját szétvetette a polcok és fogások előtt:

— Megittom, hogy a holmim közt kutá-kodjál!

Acs annyira benne volt a trónf kivágá-sának lenüületében, hogy az asszony remegő ijedelmét észre sem véve, ürge mozdulattal elő-rántotta a szekrényből az új ruhát és fennen lo-bogtatta, akár a győzelmi zászlót.

— No, mit szólsz hozzá? Ugy-e, jó urad vagyok? Ugy-e, hogy lefőztelek?

Margit arcán széles mosoly ömlött el. (A gyerekek tudnak így mosolyogni, amikor éppen berobogtak a aarácsonyfa alá.) Rögtön becsön-gette a szobalányt, segíteni a ruha felpróbálá-sában. Boldogan illette déceg természetét a tükör előtt. A ruha pompásan állt rajta.

— Köszönöm, drága öregem, — szólt az urához, váratlanul elhüvösödvé — a meglep-tés sikerült. Hanem ti férfiak még sem értitek az effélet. Mért nem szóltál előőleg, hogy én vá-laszthatam volna. Ez a liberti-galléros toalet valóban csinos; de nekem jobban illett volna az a másik, a krepp, a gyöngyös kimonóval.

— Lári-fári. Ha azt vettem volna meg, ak-kor viszont a liberti-galléros után sóvárognál volna.

— De nem.

— De igen.

Margitnak pityergésre görbült az ajka.

— Hogy pedig végleg lefőztelek, nézz be csak a másik szekrénybe.

— Hogyan, talán csak nem?

— Ott a másik, a krepp.

— Te, édes! — kiáltott az asszony, a szekrényhez rohant, ahonnan az elragadtatástól tombolva vette elő a másik toalettet.

Miután ezt is felpróbálta (olyan volt benne, mint egy hercegnő) megint kifogással huzako-tott elő:

— Azért mégsem voltál ügyes. Elég lett volna az egyik toalet, ami most van rajtam; a másiknak az árán pedig kalapot és napernyőt vehettünk volna. Annál inkább, mert nincs meg-felelő kalapom ezekhez a ruhákhoz. Kalap nél-kül nem ér az egész semmit.

De a férj kirukkolt a kalapokkal is, még a napernyőkkel is. Mi több, keztyűkkel és új cipőkkel is.

— No, te vagy-e főzve, asszony?

— Teljesen. És ezennel bocsánatot kérek tőled, oh nem, nem egyedül a tegnapi idegessé-gemért, hanem azért, mert eddig nem is tud-tam, hogy te, Józsi, gavallér vagy. Megyünk valahová?

— Természetesen. Délután is. Este is. Ma lúmpolni fogunk. Azt akarom, hogy minél többet lássák, milyen gyönyörű, milyen elegáns felesé-gem van!

Öt óra tájt nagyjából megállapították a dél-utáni programot. Séta a kórzon; aztán ko-csikázás; közben pedig öt percnyi látogatás — Mártonffy méltóságoséknál. — A látogatás célja

Margit részéről az, hogy a hitu Mártonffyné elzöldüljön az irigységtől.

Margit gyönyörű jelenség volt az új toa-letben, sétára készen. Az ura karján büszkén elindult a pukkasztó körmenetre, de az előszo-bában így szólt:

— Hopp!

És idegesen toppantott a lábcskájával.

— Nem megyek. Itthon maradok.

Már vissza is ment a szobába.

— Meg vagy örülve? Mi bajod? Több mint kétezer koronámba került a tréfa és most megint komédiázol? Rettenetes.

— Itthon maradok.

— De hát miért? Mi kifogásod lehet?... Megörültél?

— A — a — a — fűző!

— Micsoda? A fűző?

— Igen a fűzőm kopott; és három helyen kilátszik belőle a halcsont.

— Hát aztán?

— Vegyel egy új fűzőt.

— Veszek — hogy ne vennék. De most már induljunk.

— Nem, egy tapodtat sem.

Acs kinjában és ostobaságában a bajusztát Arágtta. Kinos szünet után kitért belőle a harag, de szinte kómikus tapintatlansággal:

— Örültsé! A fűzőt nem láthatja senki, egy ember, akinek joga és módja van látni, az én vagyok. De még én sem vettem észre, hogy kopott. Margit! Tudod-e, hogy ez nem tréfa. Tudod-e, hogy számadással tartozol? — Nézz a szemembe.

Margit elmosolyodott.

— No, ne dühöngj. Menjünk sétálni Rá-érsz megvenni az új fűzőt holnap is.

— Nem addig van az. Egy lépést sem moz-dulsz innét mindaddig, amíg... Monaj meg mindent! — kiáltott Acs, az ajtóhoz ugrott, be-zárta és a kulcsot zsebreavágta.

— Beszélj.

Margit fekkagott.

— Tudod-e, hogy roppant mulatságos vagy te féltékeny csacsi!

— Igenis, féltékeny vagyok. Vallj be min-dent.

— Nézd, öregem, a magyarázat oly egy-szerű, hogy — hogy szinte nevetséges.

— Képelem.

— Figyelj hát ide. Mióta mind a három fű-zőm kopott, magamban elmenni alig merek ha-zulról. Megeshetik, hogy társaságban, az utcán, vagy a kávéházban elszédülök és eszméletle-nül összeesem. Jönnek a mentők, úgy-e és a kór-házba visznek. Ez az.

— Mit beszélsz?

— Hát nem érted?

— Nem.

— A kórházban idegen férfiak észrevennék, hogy rongyos a miderem. Megölné a szégyen.

— Margit!

— Ez a jobbik eset. Hátha azonban Már-tonffynéknál lennék rosszul és Mártonffyné tudná meg ezt a toalet-tükomat? Ennyi az egész. Re-mélem, hogy egyelőre nem győztelek meg, de csak hadd szenvedj egy kissé azért az izléste-lenségért, amellyel meggyanusítottál. Józsi, ez fáj nekem. Nagyon fáj! — fejezte be az asszony a magyarázatot és sirva fakadt.

Acs az lébe vonta a síró asszony fejét és simogatta.

— Bocsáss meg!

— Nem, Józsi, ezt nehéz elfelejteni!

Acs nagyságos ur fejében olyas észrevé-tei motoszkált, hogy holtig tanul az ember. Lám, ki hitte volna, minő szempontjaik vannak az asszonyoknak. Ki hitte volna?

... Amilyen számár ez az Adamek, akarom mondani Acs József, még elhiszi.

Jézus Pilátus előtt.

(Részlet Voith György „Jézus“ című mysteriumából.)

(Kora reggel. A keleti nap pompázó fényességgel ontja sugarait. Verőfényes, tiszta kék ég, ibolyakék párázatokkal reszket a levegő. A fény csodálatos élességgel van elhatárolva az árnyékoktól: mindenütt csupa határozott színek és vonalak. Nyílt tér Antonia tornya előtt. Jobbra a praetori hivatal lépcsőzetes előcsarnoka, hátulról a várszerű torony erődítményei: a tér így két felől nyílt. A praetori hivatal előcsarnokából beláthatni a nagy ítélőterembe. A téren rengeteg nép hullámoz. A lépcsőn a poroszlók között Jézus. A lépcsők alatt Kaifás, Annás, Melchizedek, Simon és a sadduceusok főbbjei, a synedrion legnagyobb része; farizeusok, zeloták. A tömeg rendkívül lármás és izgatott. Pontius Pilátust várják, a helytartót, hogy ítéletet mondjon Jézus felett.)

KAIFAS:

Meddig várat reánk még Pilátus?

ANNAS:

Csak türelem, mindennek elkövetkezik a vége.

ZUGAS:

Pilátus! Pilátus!

HANGOK:

Ítéletet! Feszítsd meg! Keresztre!

ANNAS:

Halál a lázadóra!

A NÉP (kitör):

Halál! halál!

(Az előcsarnokban megjelenik Pontius testőrsége környezetében. A nép lecsendesedik.)

PILÁTUS:

Mit kívántok tőlem?

KAIFAS:

Ítéletet!

A NÉP:

(Borzasztó zsvajban tör ki) Ítéletet! Feszítsd meg!

PILÁTUS:

(Int a kezével, mire a nép kis vártatva megint elcsendesedik.) Beszéljete, hogy mit kívántok!

KAIFAS:

Uram, ítélj ez embert el. (Jézusra mutat.) Meggyalázta ősi hitünk, vallásunk. Jehova ellen lázított. A tanács méltónak tartja a halálra, — hajtsd végre az ítéletet.

PILÁTUS:

Az istenekre, jó! Én hajtsam végre a ti ítéleteket? Végezzétek el a ti vallásotok dolgát magatok között és ne háborgassatok engem ilyen hiábavalóságokkal!

(Borzasztó zaj keletkezik. A nép szinte üvölt dühében. Római katonák jönnek az előcsarnokból és csendesítik a népet.)

ANNAS:

Uram, nem csak emji a vád! Jézus veszedelmes ember, akét te nekéd halálra kell ítélned. Nemcsak Jehova, hanem a Császár ellen is lázított. Fölforgatta az egész nemzetet. Megtiltotta a népnek, hogy adót fizessen a Császárnak és azt híreszteli, hogy ő a Krisztus, a megváltó, a zsidók királya, aki megszabadítja az országot a római igtól.

PILÁTUS:

(Maga elé vezette Jézust.) Hallottad, hogy mivel vádolnak?

JÉZUS:

Uram, te jobban tudod, mint én: hisz nem is figyelek oktalán és hazug vádjaikra.

PILÁTUS:

Igaz-e, hogy a zsidók királyának tartod te magad?

JÉZUS:

Magadtól mondod-e ezt, vagy mások mondották neked énfelelem?

PILÁTUS:

Én a te ügyedet a zsidó népek dolgának tartom. De kötelességem a vádat meghallatni, ha még olya magasztalan is.

JÉZUS:

Uram, ezek gyűlölnék engem.

PILÁTUS:

Hát zsidó vagyok én? Mit tudom, hogy miért gyűlölnék. A te nemzeted és a főpapok vádolnak. Hát mit cselekedtél? (Amíg Pilátus és Jézus beszélgetnek, a nép folytonosan türelmetlenkedik. A katonák alig tudják őket türtőztetni.)

A NÉP:

Halál! Halál reá! Feszítsd meg!

JÉZUS:

A szeretetet hirdetem. Jehova helyett más, jobb istennel akartam megismertetni a zsidókat.

PILÁTUS:

Es nem lázítottál, nem nevezted királynak magad?

JÉZUS:

Az én országom nem e világból való!

PILÁTUS:

Tehát eszerint mégis király vagy?

JÉZUS:

Te mondad, hogy király vagyok és nem én. Arra születtem, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról.

PILÁTUS (gunyosan):

Mi az igazság?

JÉZUS:

Mindenki, aki szereti az igazságot, rám hallgat. És az Isten felvilágosított, hogy kereshessem az igazságot.

PILÁTUS:

Tudod is te, hogy mi az igazság! Látod, te jót akartál és ide kerültél! Hát ez az igazság? Ez a főpapok és ellenségeid szerint. Pedig ugye te nem lázítottál, te csak jót hirdettél nekik?

JÉZUS:

Ha földi lázadó lettem volna, akkor gondoskodtam volna arról, hogy népem megvédjen a főpapoktól. De én magam adtam testemet kezükre. És megvédelmez engem igazságom.

PILÁTUS:

Te okos embernek látszol, de nem ösmered az életet. Az ilyen okosság, hidd el, együgyűség.

(Pontius Pilátus beül a praetori székbe, — csendre inti a népet és kihirdeti az ítéletet.) Ez emberben én semmi bűnt nem találok! (Reitendő üvöltés követi Pilátus szavait. — Annás felrohan hozzá a lépcsőkön.)

ANNAS:

Elengeded e lázadót, a császár ellenségét, aki Galileától kezdve feláztatja az egész országot!

PILÁTUS:

Galileától? Hát odavaló?

ANNAS:

Igen!

PILÁTUS:

Akkor Heródes tetrarcha ítéljen felette! — Alítsátok Jézust ő elé! (Pilátus kíséretével az ítélőterembe vonul. Jézus a katonák között marad, fenn a nyílt előcsarnokban. Annás és még többen Heródes útán indulnak.)

ANNAS (Kaifáshoz):

Míg mi a tetrarchával megérkezünk, maradjatok itt addig itt!

KAIFAS:

Csak siessetek!

(A synedrion tagjainak nagy része a lépcsők alján tanácskozik, élükön Kaifással. A nép türelmetlenül vár és kiáltoz. Közben egyre gyűl a sokaság a tér nyílt része felől.)

EGY ZSIDÓ:

Pedig milyen szépen beszélt!

ÖREG:

Nem ér a szép beszéd semmit, ha nincs benne igazság!

EGY RONGYOS:

Azt ígerte, hogy gazdagok leszünk!

MASIK:

Rutul becsapott...

EGY POLGAR:

De meg fog lakolni érte!

(A katonák az előcsarnokban Jézus körül beszélgetnek.)

EGY KATONA:

Azt mondják ezek, hogy a császár ellen lázított.

MASIK:

Ne higgy ezeknek a zsidó kutyáknak! Eppen azért támadnak reá, mert hű volt a Császárhoz, de más istent hitt, nem az övéket.

ELSŐ:

Utálatos nép is ez a zsidó!

MASODIK:

Ha a császárnak volnék, kiirtanám mind ezeket a bestiákat. Nézd ezt a szegény embert, hát elhiszed, hogy vétett volna ennek az aljas csöcseléknek, amely halált ordítóz felé? (Tovább beszélgetnek. Antipas megjelenik, kíséretében nvan Annás és több fő zsidó.)

A NÉP:

(Heródes láttára ujjongásban tör ki.) Ho-zsanna! Légy üdvözölt! Heródes!

HERÓDES:

(Szemmel láthatólag bosszus, de azért tetszik neki az üdvözlés.) Hol van az az ember?

ZUGAS:

Itélj halálra! Halálra!

HERÓDES:

(Leül a bírói székbe. Jézust eléje vezetik.) Haha! Te vagy az, nagy mester? Rég hallottam a híredet!

ANNAS:

Uram, ez embert azzal vádoljuk, hogy lázadást szított a császár és Te ellened!

HERÓDES:

Beösmered a bűnödöt?

Ágytollat gőzzel

tiszlít

WACHA gőzmosó gyára

Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbőczy-u. 14.

TELEFON 339.

TELEFON 340.

JÉZUS:

(némán és szeliden néz maga elé, de egy szóval sem válaszol.)

HERÓDES:

Mi az, dacsolsz? Hát nem felelsz? Látod, most a kezemben vagy. Jogomban áll itélni feletted. Mutass nékem valami csodát, hadd lássam, hogy igazad van-e?

JÉZUS:

Tetrarcha, az igazság nem szorul csodára.

HERÓDES:

Ember, nincs igazad. Itéltem én már egyszer egy ilyen makacs embert halálra....

A NÉP:

Itéletet! Itéletet!

HANGOK:

Feszítsd meg! (Nagy zűr-zavar.)

JÉZUS:

Egét lelkedet úgy-e az ártatlanul kiontott vér?!

HERÓDES:

(Leszáll és Jézushoz megy.) Honnan tudod? Ugy látom, nagy bölcs vagy! Te borzasztó ember vagy! Egét a sok emlék, mintha paraszat hordanék agyvelőmben! (Suttogva.) Segíts rajtam embernek fia.

JÉZUS:

Térj az Istenhez és bánd meg bűneid! Nem érzed, hogy mily rettentő az életed. Nincsenek álmaid. Nincs éjszakád, nincs nappalod.

HERÓDES (fenhangon):

Nem is itélek többet én! Legyen hozzám az Istened kegyelmes.

A NÉP:

(Megint kűr.) Halál reá!

HERÓDES (felhördül):

Nem itélhetem el ez embert, mit avatkozam én zsidók, a ti zavaros dolgaitokra?!

ANNAS:

Uram, gondold meg, hogy királynak hívatta magát!

HERÓDES:

Hát mit bánom én? Legyen király! (Leoldja veres palástját és Jézusra dobja) csináljatok vele, amit akartok!

KAIFAS:

De uram, mi nélkülöd őt el nem itélhetjük, mert ez ember galileai!

HERÓDES:

Dögvész reátok! Miért háborgatjátok az én szent személyemet! Ti, ti hitvány ebek! Katonák, utat! (Kíséretével elvonul. Az ujjongó nép halálos csendben nézi, majd kűr: itéletet!)

KAIFAS:

Azonnal menjünk Pontiushoz.

ANNAS:

Neki kell mégis itélni felette! Küldjünk legott Pilátus után. (A nép megint zúgni kezd. — Pilátus megjelenik a csarnok nyílt részén. Látára a nép vad üvöltésbe tör ki.)

A NÉP:

Itélj! Feszítsd meg őt!

PILATUS:

Hol van Heródes?

KAIFAS:

Heródes nem itélt Jézus felett. Itélet nélkül távozott.

PILATUS:

Hát most mit tegyek?

ANNAS:

Te néked kell halálra ítélned őt!

PILATUS:

Ártatlan embert nem itélek el! Hé, Tigellinus! Eredj és korbácsoltsd meg ezt az embert. Ha véresen látják, talán meg fogják szanni. (A katonák elhurcolják Jézust. A nép ismét zajong és türelmetlenkedik.)

EGY SZOLGA:

Uram, feleséged keres. Nyugtasd meg, mert kétségek gyötrik. (A háttérben megjelenik Klaudia, Pilátus felesége. Pilátus odasiet az egész testében remegő asszonyhoz.)

KLAUDIA:

(Viruló szép római asszony. Látszik rajta, hogy tuflinomult idegeire borzasztó hatással van az előtte folyó jelenet.) Mi rettenő dolog történik itt? Éjjel is többször felrettentem álmaimból. Fáj a fejem, borzasztó álmokképek gyötrtek.

PILATUS:

Halálra akarnak vinni egy szegény zsidót, aki valamivel jobb és okosabb a tobbinél. Az ostoba!

KLAUDIA:

Halálra? Ugy-e, a názárethi Jézust? Nem, ezt te nem engedheled meg, Pontius! Te néked sokkal jobb szíved van. Én ösmerem ez ember tanításait. Én mondom neked, hogy nem közönséges ember ez. (A katonák elővezetik Jézust verest palástban, fején töviskoszorúval, kezében náddal. A nép ujjong. Klaudia eltakarja arcát.)

PILATUS:

Ime az ember!

A NÉP:

Feszítsd meg, feszítsd meg!

KLAUDIA:

Ugy-e, hogy nem engeded elkövetni e szörnyűséget? Nézd szegényt! És ezeknek a vadállatoknak nem esik meg a szívök rajta.

PILATUS:

Sajnálom én is!

KLAUDIA:

Ugy-e, hogy megvéded? Hiszen te olyan jó, olyan nemes vagy. Ugy is oly kínos előérzet gyötr. Kérlek, könyörgök: ne hagyj, hogy ártatlan vér tapadjon a kezedre!

PILATUS:

Kérlek, ne izgasd magad!

KLAUDIA:

Elégge feltágnának szörnyű álmaim. Hőhér veres palástba láttalak és vér csurgott kezéről... (Megborzad.) Pontius, én reszkelek, én valami borzasztó dolgot sejték!

PILATUS:

Édes Klaudiám, ne félj, nem engedem halálra ítélni. Én nem itélem halálra! Nyugtasd meg magad. Ha kell, szétveretem e hitvány csöcseléket. Menj és nyugodj le, ne légy tanuja ennek!

KLAUDIA:

(Megcsókolja Pilátust.) Megyek! köszönöm, hogy megnyugtattál.

A NÉP:

Halál rá! Feszítsd meg!
(Pilátus bekiséri az ítélőterembe feleségét. A tanács tehetetlenül áll. Nemsokára megjelenik Pilátus. Kiszáratva elővezetik Barabást.)

PILATUS:

(Jézust és Barabást egymás mellé állítja.) Husvét ünnepe van: legyen egyikük szabad. — Feleljetek: Jézus vagy Barabás?

A NÉP (tombol):

Barabás! Barabás!

HANGOK:

Feszítsd meg Jézust!

PILATUS:

(Int Tigellinusnak. A katonák a nép közé mennek. Kiszáratva Antonia tornyából új csapatok jönnek elő. A nép kezd fenyegető magatartást tanusítani.)
Tudjátok meg, hogy Jézust nem adom kezetekre!

ANNAS:

(Felrohan Pilátushoz.) Helytartó, gondold meg, mit cselekszel!

PILATUS:

(Kardjára üt.) Széjjel verem ha kell, ezt a ronda, üvöltő csöcseléket; de nem engedek. Mit gondoltok ti rólam, ki vagyok én?

KAIFAS:

Nem vagy a Császár barátja.

PILATUS:

(Elhűl, kardját elengedi. Észrevehetően nagy hatással volt rá a főpap fenyegetése.)

ANNAS:

Uram, gondold meg, mit cselekszel! egy embernek a hitvány életéért kockáztatasz mindent. A népet és a Császárt magad ellen ingerled.

KAIFAS:

Ha Jézust nem adod kezünkre, lázadás lesz tegott. Erdemes-e egy ember életéért százak vérért ontani? Gondold meg nagyur....

PILATUS:

Ha mindenáron vesztét akarjátok...

MELCHIZEDEK:

Jézus a Császár ellen támadott, azt mondja, hogy ő a zsidók királya!

A NÉP (üvölt):

Halál reá! Feszítsd meg, feszítsd meg!
(Pilátus vizet hozat egy táiban és az egész nép előtt megmossa kezét.)

PILATUS:

Én ártatlan vagyok ezen igaznak véréből; ti lássátok!

ANNAS:

Az ő vére mi rajtunk és a mi fiainkon.

A NÉP:

Az ő vére mirajtunk! És fiainkon! Feszítsd meg! (Körüli tombolják a tornácot. Mind Jézus feke tolongnak.)

JÉZUS (imádkozik):

Atyám, bocsáss meg nekik, hiszen nem tudják hogy mit cselekszenek!

PILATUS:

Én nem itélem halálra, tegyetek vele, amit akartok!

A NÉP:

(Iszonyu tombolás, ujjongás, üvöltés; kezeiket feltartva kiáltják):
Feszítsd meg!

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használatba valódi áldás gyomorbetegségeknek, szék-
szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

gyógykertárban és jobb fűszervizletben.

az elrontott
gyomrot 2-3
óra alatti tel-
jesen rendbe
hozza.

FELTÁMADUNK!...Irta: **Király Péter.**

Ti, akik gonosz uton jártok,
Kiktől annyit szenved hazátok,
Ha lesújt Isten ostora:
Ti nem támadtok fel — soha!
Mi, akik ma párják vagyunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Szabadságnak, erénynek, hitnek
Istenérezelmei hevítnek:
Bár sujtson a zsarnoki gazság,
A megtaposott szent szabadság
Csataterén bár meghalunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Hallgassatok rám hívő lelkek!
— Mindég az Istennel pereitek
Azok, akik a jókra törték:
Mind feltámadt, akit megöltök!
Mi az Isten pártján vagyunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Javíthatatlan, gonosz párják
Az égbotot sárral dobálják;
De rajtok az ég bosszút áll:
Arcukra visszahull a — sár...
Mi értük is imádkozunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Ha elnyomják a jót a rosszak
S garázdálkodnak, amint szoktak...
Mi tűrünk, amíg tűrhetünk,
De aztán... igaz Istenünk
Nevében bárha meghalunk:
Feltámadunk! Feltámadunk!

Indra országa.Irta: **Herczeg Ferenc.**

Indra isten megjelent kiválasztott prófétája
előtt és így szólt hozzá:

— Kár az emberekért. Rajtuk már csak égi
csoda segíthet. Elhatároztam, hogy újból le fogok
szállani a földre, ott fogok lakni az emberek kö-
zött és királyként uralkodom fölöttük. Eredj és
tudasd velük h iradásomat.

A próféta kiment az utcára és kiáltozni
kezdt:

— Elérkezett Indra országa!

Indra jámbor főpapja épen isten országá-
nak eljöveteleért mondta mindennapi imádságát,
médőn meghallotta a nagy ujságot. Ijedtében
menten megütötte a guta. Utolsó szavai ezek
voltak:

— Hát mégis van Indra!

Az Indra-imádók pártja azonnali rendkívüli
értekezletet hívott össze és elégtétellel vette tu-
bomással az örvendetes fordulatot.

— Első kötelességünk, hogy megfosszuk a
pölgár jogaitól az összes Indra-tagadó eretne-
keket — mondta a pártelnök.

Ezt helyeslően tudomásur vették. A pró-
féta mint vendég vett részt az értekezleten és
boszusan puffant föl helyéről:

— Mi jut eszetekbe? Tudnotok kellene, hogy
ő a szeretet istene, és hogy az ő színe előtt
minden ember egyenlő.

Az elnök hideg nyugalommal válaszolt:

— Indra kedvéért sok mindenre képesek
vagyunk, de arra, hogy megtagadjuk politikai
múltunkat és eláruljuk elveinket, arra az ő ked-
véért sem vagyunk képesek.

S így a pártnak le kellett mondania arról,
hogy támogassa az új rendszert.

Egy miniszterjelölt ily kérdéssel fordult a
prófétához:

— Kik lesznek az isteni kormány tagjai?
Nem lesz kormány. Indra személyesen —
akarja kormányozni a világot.

— Abszolútizmus?! — sziszegte a minisz-
terjelölt.

Azzal elment a p. acra, felmászott egy nor-
óra és így kiáltott:

Esküdjünk meg, vére.m, hogy nekünk az
örök üdvösség sem kell, m.g rabigában görnyed-
nen.zetünk!

S a nép megesküött.

A népbarát arca elborult.

— Féltem a népet — mondta. — Indra egy
izben már özönvizet küldött rá!

— Indrától félted? Ó a szeretet istene! —
szólt a próféta.

— Én elhiszem, de a tömeg nem tudja el-
felejteni az özönvizet és vesztébe rohan.

— Hogyan nyugtassuk meg a népet?

— Ugy, hogy Indra csodát teszen a szere-
tet nevében. Tegye meg azt, példának okáért,
hogy Rotschild leánya beleszeressen a fiamba.
Ha ezt megtudja tenni, akkor bizonyos, hogy ő
a szeretet istene.

A lapszerkesztő izgatottan járt fel-alá a
szobájában. Végül beleütötte tollát a tentába és
írni kezdett:

— Mi nem vagyunk elvi ellenségei a teok-
ráciának, végleges állásfoglalásunkat azonban
függővé kell tennünk attól, hogy az új rendszer
mennyi gyakorlati érzéket mutat majd a sajtó
magasztos hivatásának honorálása iránt.

Még aznap levelet kapott a próféta. A leve-
let az ördögimádók fekete főpapja küldte neki.
A levél így szólt:

— Erős a hitem, hogy a köztünk fenforgó
apró félreértések eloszlatása után könnyű szer-
rel találhatnánk oly közös elvi alapot, ama-
lyen kimondhatnók a fuziót, hogy aztán egye-
sült erővel dolgozzunk egy szebb jövő megalapo-
zásán...

Voltak a nép sorában is sokan, akik lelke-
sedéssel fogadták a hírt, hogy elkövetkezett Indra
országa.

— No, csakhogy végre eljött a mi időnk
is! — mondta Indra temptomának sekrestyése
a papgazdasszonynak.

Egy idősebb bajadér, aki emlékezett rá, —
hogy Indra Isten valamikor meggyelmezett a
házasságiörő asszonynak, így kiáltott fel:

— Reményilem, ezentúl már nagyságos ass-
zonynak fognak minket szólítani!

A próféta fogadószobájában egymást érték
a látogatók.

Az első egy ateista volt. Egy ember, akiről
ország-világ tudta, hogy nem törődik sem a
mennyországgal, sem a pokollal.

— Szeretném tudni, hogy miféle jutalmat
várhatok Indrától? — kérdezte az ateista.

— Mivel szolgáltál rá a jutalomra? —
szólt szigorúan a próféta.

— Azzal, hogy Indra szent nevét soha hiába
számba nem vettem.

Egy gályarab is jelentkezett.

— Unokája vagyok annak a zsványgnak,
akit valamikor Indra oldalán végeztek ki.

— És mit kívánsz?

— Tudni szeretném, hogy mikor fogják —
szentté avatni ösömet?

Egy előkeiő asszony lépett be utána. Kis
fiát vezette a próféta elé.

— Meg vagyok irva, hogy Indra szereti a
maga személye körül a kisdedeket.

— Jól tudod, asszonyom! — szólt moso-
lyogva a próféta.

— Akkor talán megtehetné a fiamat sze-
mélye körüli miniszternek?

Végül egy kicsi, ijedős képű emberke kul-
logott a szent férfi elé. Egy emberke, akin meg-
látszott, sok pofont kapott már életében.

— Valami kis hivatalt szeretnék elnyerni
az új rendszer alatt — suttogta.

— Miféle hivatalt? Szólj bátran, tiam!

— Ha ő szent felsége talán kegyes volna
rám bizni az istennyila kezelését...

Késő éjszaka még egy udvari tanácsos zör-
getett be a próféta szállásán.

— Mit kívánsz? — szólt le az ablakon a
szent férfi.

— Pardon! — hebegte az udvari tanácsos.

Azt szeretném tudni, hogy mi lesz a mi ci-
münk a jövőben? Isteni tanácsos, vagy —
csak egyszerűen mennybéli tanácsos?

Es eljöttek a hegyek, a barlangok és a pusz-
taságok lakói, a nagyszakállu remetéik, akik száz
esztendő óta gyökéren és sáskán éltek és Indrát
imádták.

Egyenesen a bankok palotái felé tartottak.

— Mit akarnak? — rivalt rájuk a portás.

— Hát mi leszünk most a felügyelő-bizott-
sági tagok? — kérdezték a remetéik.

Ha

VILLAMOS Világítás | Telefon
motor | Csengő
Dynamó | Villamhárító

berendezésre szüksége van rendelje meg bizalommal

Földvárinál

Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyar és Villamos Műszaki Felszerelési
Vállalat. Piacz-utczai sarok.

Üzleti telefon 168. Gyári telefon 316.

Tanuló felvétetik.

Dobreczen szab. kir. város Világítási vállalata.

ELVÁLLALJA: Légszesz és villamos berendezések elkészítését, világítási, erőátviteli fűtési és főzési célokra. A gáz- és villamos világítás jobb és olcsóbb a petroleumnál. Gázzal sütni és főzni sokkal jobb és félanyiba kerül, mint fával. Gázfűtési Kandallók és Fürdő-kályhák minden másnál tisztábbak, kényelmesebbek, biztonságosabbak. A Villamos motor legcélszerűbb és legtakérosabb hajtóerő a világon. Szép olcsó lámpák, csillárok és hozzávaló felszerelések kaphatók. Elsőrendű pirszen (kocsz), porosz kőszén. Fekete kőszénkátrány, fatárgyak és épületek megvédésére. Első minőségű Ammoniak sulphat (legbecsebb nitrogén-légeny műtrágya.) -- Tetszés szerinti mennyiségben kapható vagy megrendelhető a gyárban, vagy a városi üzletünkben PIACZ-UTCZA 81-ik szám alatt. Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az igazgató: DEBRECZENI JENŐ gépészmérnök. A légszesz és villamos gyárat az érdeklődő közönség bármikor megtekintheti. TELEFON: Gyár és igazgatóság 74. szám. Városi üzlet 90. szám.

ÁLTALÁNOS FORGALMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Alaptőke 4 millió kor.

DEBRECZEN, Piac-utca 68. sz. a.

Foglalkozunk a takarékpénztári és banküzlet körébe vágó összes ügyletekkel, ugymint:

Elfogadunk takarékbetéteket
betétkönyvekre és checkszámlára.

Kölcsönöket adunk
váltókra és folyószámlára.

Törlesztéses kölcsönöket nyuj-
tunk földbirtokokra és bérházakra
igen előnyös feltételek mellett.

Óvadékkölcsönöket adunk
vállalkozóknak és bériőknek.

Financirozunk mezőgazdasági, ipari
és kereskedelmi vállalatokat.

Hitelügyletünk
leszámitol tárcaváltókat.

Terményosztályunk
vesz mindennemű szemesterményt.

Áruosztályunk nagyban árusít fával
égetett meszet, faszenet, továbbá
mindennemű épület- és tűzifát és
foglalkozik vasuti talpfák vételével.

Biztosítási osztályunk
tűz-, élet-, jég-, üveg- és baleseti
biztosításokat köt a legcoulansabb
feltételekkel.

Felvilágosítást mindenkor készséggel adnak

Az Igazgatók.

fésűket, tengert és egyéb növényeket fésűltek, az- az kifésűltek közülök vakat, esetleg már kikelt gyomot, mely után a talaj teljes ereje az elvetett növény fejlesztésére lesz felhasználva.

A talajban fentebb leirt módon konzervált viz, illetve nyersség állandóan feloldva vezeli az elvetett növény hajtásgyökereihez a szükséges ásványi tápanyagot.

Hiszen, hogy nemsokára, esetleg talán már az idén is, meg fogják kísérni egyes nagyobb gazdaságokban nálunk is (egy-két nagyobb tábla-földön) a «Dry Farming» gazdálkodást. (Valószínűleg az idén is száraz esztendőnk lesz.)

A kisebb gazdaságoknak pedig azt ajánlom, hogy a tehetősebb közbirtokosságok által hozassák meg a «tárca-boronát» és a «Weeder»-féle fésülő gépet és azokat időközönként adják ki használatra a jelentkező kisgazdáknak, hogy akik akarják, a fentebb leirt mód szerint az ideai takarás után próbaképpen megkezdhesék az amerikai rendszerű földművelést.

Azt hiszem, már a jövő ősszel örömmel korstatálhatnák a «Dry Farming» előnyét a régi rendszer felett.

Berekesztésül idézem az angol szavajárását: «Practice make the master». Magyarul: «Tápasztalat teszi az embert mesterré».

Polonyi Andor.

Pázmány utca
VOITH GYÖRGY

Nyílttér.

Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

433. v. k. sz.
1911.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 466/2 1910 számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dr. Rotschnek Jenő debreczeni lakos részére a fizetett összeg betudásával 220 kor. tőke, ennek 1908. év január hó 28. napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 97 kor. 22 fillér perköltség erejéig 1908. évi július hó 15-én bíróság lefoglalt és 1345 koronára becsült butorokból álló ingóságok 1912. évi április hó 9-én délután 4 órakor kezdetét veendő és Bethlen-utca 13. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfogadhatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltaték részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi márczius hó 10.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

MONA LISA
A VILÁG LEGJOBB ÖVSZERE
KAPHATÓ MINDENKÉT
1 TUCAT ÁRA 5 KOR. 2 TUCAT RENDELÉSÉVEL FRANKÓ
FŐELÁRUSÍTÓK: GÁSPÁR TESTVÉREK
BÁJUSZKÖTŐGYÁR DEBRECZEN, MÁRZSUTY 42
TÖRV. VÉDVE.

Luczerna vetőmag

Nagyhegyesi gazdaságomban termelt természetből arankamentes mintegy

14 mm. tisztán rostált luczernamag eladó.

Megtekinthető Bethlen-u. 20. sz. a.
Kertész János
tulajdonosnál

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be

Hirdetmény.

A református egyháznak a Hatvan-utca és Egyháztér szegletén levő telken épülő bérházban a földszinten rak-tarral és pincéhelyiségekkel ellátandó boltok, továbbá ugy a földszinten, mint az első-, második- és harmadik emeleten fürdőszobával, mellék-helyiségekkel el-látott modern lakosztályok lesznek, melyeknek bérletére a bérház építő bizo-ttság az eddig is megnyilatkozott nagy érdeklődés folytán már most alkalmat szolgáltat.

A tervrajzok az egyház hivatalában Hódy Béla levéltárnoknál, az építési iro-dában Tóth Istvánnál és Márton Imre ügyvédnél vannak letelve. Az érdeklődő közönség a hivatalos órák alatt tájékoz-tatást nyer a boltok méreteiről és tar-tozékairól, a lakosztályokról és mellék-helyiségekről, továbbá az előirányzott bérösszegekről. Az ajánlatok a bérössz-szeg 10 százalékának bönompénzül le-tételével nevezett urakhoz adhatók be, kik azokat határozás végett a bérház-építő bizottsághoz terjesztik.

A lakosztályok 1912. évi november 1-től adatnak bérbé; a boltok pedig 1912. évi augusztus 1-től, ez utóbbiak ugy, hogyha augusztu 1-ig az álvá-nyok elbonthatók nem lennének ezek lebontásáig legkésőbb november 1-ig a bérösszegeből husz százalék engedmény datik.

A bérház építő bizottság 1912-évi január hó 10-én tartott üléséből.

Dicsőfi József
lelkészelnök.

POLGÁR-féle SÉRVRÖTŐR
m. kir. szabadalmazt

Haskötők
Műláb és
műkéz
Irigator-
fecskendők
Diana-öv
(havibaj el-
leni kötő)
Suspensorium
(heretartók)
Egyenestartók
Gummiharis-
nyák
Kötőszerek és
Betegápolási
tárgyak
Valódi francia
övszerek
(legkiválóbb pá-
risi gyártmány.)

Polgár Sándor orvosi műszer- és
kötszergyárosnal.
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 50.
Kérjen képes ingyen árjegyzéket a kívánt tárgy
megnevezésével. Ezen hirdetés beküldése ese-
tén 10 százalék engedmény Debreczen olva-
sóinak.

Walla József
cementárugár részvénytársaság
Mozáiklap-, műkö-
es cementáru-gyár
BETON, VASBETON és BUR-
KOLO ÉPÍTÉSI VÁLLALAT
Iroda és gyár kizárólag:
BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 38.
Alapított 1878. évben.
TELEFON 59-90.
és 141-69.

Cs. és kir. szabadalmazt.
sérvkötők
pneumatikus gummi
polottával. Haskötők
hölgyek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógo has
ellen. Gummi görse-
harisnyák. Műlábakat
és műkezeket ampu-
táltak részére, test-
egyenestítő-, járó- és
támasztó szűzőket.
egyenestartókat a fer-
dennöltekek részére, —
valamint a betegápoláshoz tartozó összes
cikkek készit a technika legmodernebb el-
voi szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. Cs. és kir. szabad. sér-
kötők és testegyenestítő
gépek gyára.
BUDAPEST, IV., Koronahercog-utca 17.
Legújabb háromezernél több ábrával ellátott
képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 13-76.

TELEFON 708.

Nagy András

keztyü, kötszergyára.

Női és Uridivat üzlete.

Debrecen, kistemplom mellett

Saját gyártmányú:

Legújabb
szabású fűzők
5 koronától
feljebb

Keztyük, Kötszerek
Uri ingek, Gallérok
Kézelők, Nyakkendők
Zsebkendők
Harisnyák
Esőernyők, Reformfűzők
Női kézitáskák
Női és uri cérnakeztyük
Francia arc krémek
Fogkefék, Fogcrémek
Fésük, Hajtük
Illatszerek
Szappanok
Pouderek

prima saját készítésű keztyü
párja kor. 2.60

és sok itt fel nem sorolt cikk, a legolcsóbb árban a legdivatosabb
kivitelben s elősmert legjobb minőségben szerezhetők be

Választékot bármely cikk-
ből készséggel küldök.
(Vidékre is.)

Szigoruan szabott olcsó
árak!

Előzékeny kiszolgálás!

Árverési hirdetés.

A debreczeni ref. egyház kezelésében 5 kilométernyire levő Váradi Szabó Miklós-féle ujosztású, mintegy 135 hold területű tanyabirtok, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt, a ref. egyház tanácstermében **folyó évi április hó 18-án délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános árverésen 1912. évi október hó 1-én napjától, 1924. évi szeptember 30-ik napjáig terjedő 12 évre haszonbérbe kiadatik.

Az árverés alkalmával az árverésen résztvenni kívánók 3200 kor. kiáltási ár 10 százalékát bánompénzül, az árvereltető küldöttség kezéhez letenni kötelesek.

Az árverési feltételek egyéb pontjai valamint a haszonbéri szerződés pontozatai az árverés napjáig az egyház iktató hivatalában naponként délelőtt 8 órától 12 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1912. március 31.

Pénzes Sándor
gazd. bizotts. elnök.

2652/1912. sz.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város a **főkertészeti** állásának betöltésére pályázatot hirdet.

A főkertészeti állás javadalmazása:

1. Évi fizetés 2400 korona, fuvarátalány 800 korona.

2. Lakbér: természetben 2 szoba, konyha, kamara.

Az állás lehetőleg folyó évi október hó 1-én elfoglalandó. Megjelölendő a pályázati hirdetményben, hogy mikor foglalhatja el az állást.

Pályázhatnak a budapesti kertészeti szakiskolát jó eredménnyel végzett törvényhatósági kertész, nyilvános park kezelés vagy nagyobb magánkertészeti és park kezelésében több évi megfelelő gyakorlatot igazolni tudó magyar állampolgárok.

A pályázati kérvények **f. 1912. évi május hó 15-ig** a városi polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

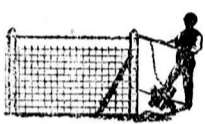
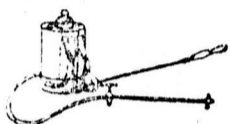
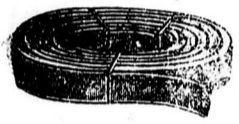
A pályázati kérvényhez csatolandó: hatósági orvosi bizonyítvány lehetőleg Debreczen sz. kir. város főorvosától; keresztleveél a képesítést és gyakorlatot igazoló bizonyítványok.

Kellően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Pályázók közül a városi Tanács szabadon választ vagy a pályázatok mellőzésével az állás betöltéséről más módon gondoskodik.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsától 1912. évi március hó 25-én tartott ülésében.

Városi Tanács.

Toth Gyula

vasnagyereskedő
Debreczen, Piac-utca 20. sz.
városháza épületében.

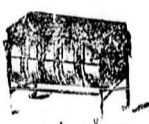
Dús választékban vannak:
Vas, acél, fém, gazdasági és
konyhafelszerelési áru cikkek.

Kerti butorok, Püzdökádák, Jég szek-
rények, Szállászati és
kertészeti szerzőszámok és Permetezőzők

Drótkerítések, tuskés sodronyok,
Épület, butorvasalások

Teljes konyha, Gépszijjak, Revól-
felszerelések, verek és
vadász- Lőporáruda Arlapok ingyen
fegyverek és bérmentve.

Telefon szám 29.

CSEPLŐGARNITURÁK

Teljes garancia
tisztá cseplésért.

Legnagyobb
munkateljesítmény.

Egyszerű kezelés.

Feltétlen
megbízhatóság.

Erős, ecetléd munka.

Kevés
belfogyasztás.

Több ezer
kísérlet és ellenőrzés.

MAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
részvénytársaság oszlokt

MAYER gépgyár, vas- és fémöntőde
r. t. Szombathely Budapest

Ma már általánosan elismert tény,
hogy a „MAYER” motorok a leg-
jobbak.

Saját érdekében kérjen
még ma tőlünk árjegyzéket.

Ráktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.

:: Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaság ::

Telefon szám: 10 - 60.

DEBRECZEN.

Sürgöncim Patkógyár.

Csatornázási, vízvezetési és központi fűtési osztályunkat ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Osztályunk vezetésével egy kiváló szakférfiut biztunk meg s úgy a legegyszerűbb, mint a legkényesebb igényeknek is megfelelő munkálatok végzését felelősség mellett vállaljuk.

Mérnöki terveket és költségvetéseket díjtalanul készítünk. Nagy raktárunkban hapható minden e szakmába vágó anyag és felszerelés.

Betongyárunk készít mindenféle drótbetétes ciseller és csömösztő t csöveket, idomdarabokat, aknákat, kutgyűrűket, műveket, lép-
csöket stb. stb. Vállal minden e szakmába vágó munkálatokat.

:: Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaság ::

Iroda és üzlet: Hatvan-utca 53. szám. Telefon 811.

Gyártótelep: Homokkert, Hid-utca 4. sz. Telefon 10 - 60.

Apró hirdetések.

Tíz szolg 50 fill., mindegy további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Bitorokai, konyhaberendezéseket raktáron tart
Balint József asztalos (Csapó) Berék-utca 8

HAJDUMEGYEI CIMTÁR kiadási joga 600 ko-
ronáért átruházatik. Tulajdonos: Pollák János

Egy kerékgyártó műhely teljes új berendezése ol-
csón eladó Nádudváron Deutsch Gábornál.

FIATAL gyermektelen házimester felvétetik Dara-
bos-utca 7.

Eladó ház Tizenháromváros-utca 47. Értekez-
hetni a tulajdonosnál, Péterfia 8.

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csiz-
márárba való erős papíros jutányos árban
kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET folyósított a lehető legol-
csóbb kamat s legelőnyösebb fizetési feltételek
mellett — személyhitelre, jelzálogra —
az ingatlan legmagasabb értékéig.

RÁCZ BÉLA
12 év óta fenálló BANK és IN-
FORMÁCIÓ Irodája, Fővárosi és
Vidéki Hírlapok képviselője.
DEBRECZENBEN, Csapó-u. 12. sz.
Megyei telefon 300. szám.

HIRDETÉSEKET szerkeszt s az általa
képviselet hírlapokban — olcsó díj mellett
tekintettel. A hirdetések pontos és hibátlan
megjelentésére felel.

ÉRTEKES SORSJEGYEKET ajánl
Minden sorozatgyűjtőnek
szóra leendő.

MÉRLEGELTŐ TÁJÉKOZTATÓ nyújt
mindenféle ügyekben, informá-
ciót birtokosok és orvosi
barátság részéről is.

Főrangú hölgyek legkedveltebb szépség-
szerepe
a FÖLDES-féle
MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok
millió úrhölgy használja, mert a legújabb tud-
ományos buváriatok alapján készült arc-
créme és mert hírneves vegyészek állítása
szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan
arc-szépítő és finomító. A Margit-crémet a
bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll
a hatás mely valóban meglepő, gyors és
biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az
úde, telt, hársónysíma s rózsásfehér lesz.
Rár utp. alatti eltűnnek ráncok redők szep-
lők, májfoltok és mindenféle kiütések. A
Földes-féle Margit-créme nemcsak szépíti az
arcot, hanem apolja és megóvjja az időjárás,
a nap és szél minden befolyása ellen. Után-
zatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!
Kapható az egész világon. Tegelye 1 és 2 kor
Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K 20 f.
Készíti és postán küldi:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grösz Nagy
Ferenc, Josa és Jóna drog., Miklósvics János, Mánthner
Alfred, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón
Barnac Zsigmond H-Böszörményben Breyer Gábor
gyógyszertárban.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú **kenes hévízű**
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelm. s iszfürdők, iszfürdők, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hő- szén-savas- és
villam vízfürdők. — A fürdő kitérő ered-
ménye használtnak főleg csúszbantalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légző-
szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál.
200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés
intányos árak. — Gyógy- és zenedi nincs.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.
az Igazgatóság.

GRAND HOTEL BERLIN Nagyszállóda
BUDAPEST, VI., Révay-utca 10. szám Andrassy
TELEFON 137-90. **Szobák 2 K 60 fillértől felj.**
140 minden modern kényelemmel berendezett szob,
fűtés, Lift, Vacuumlaener

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik
bank és váltóüzlete
az összes
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám. **bankügyletekke**

Mozgó színház 450 helyielyel,
színházszertü helyiség,
szinpadal, elsőrangú berendezés, több évi
bérszerződés, nagy vidéki városban, konkur-
rencia nélkül jutányosan eladó. Ha mozgó-
színházat venni, berendezni, bérelni óhajt,
írjon bizalommal: Fischer Győzőnek, Budapest
VI. Felső-erdősor 7.

Ifjabb Walla József
mozaik-, cementár- és műkögyára, építési
anyagok raktára.
Padló falburkolás és betonépítkezési vállalat
BUDAPEST, VII., Rottenbillier-utca 15. szám.

Márványmozaik lapok
mintázott cementla-
pok, karmantus be-
toncsövek, különféle
műőrunkák, granit-
terrazzó, betonmun-
kák, csatornázások,
falburkolások, met-
lachi lapok, keramit-
és klinker-lapok,
fayence-lapok.

MÓACIAC és CEMENT CSŐ

Telefon szám : 76-36.

CLIMAX
nyerszalajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
Magyarországi nyerszalajmotorok 15-150 HP.
:: oróig ::
legelőnyösebb és
legbiztosabb
üzemet biztosít-
ják. Üzemköl-
tség lecsökken:
1-2 HM. ABan-
dóan zavartalan
üzeml. — Pens-
ügyirol felügye-
let nélkül! Egy-
szerű kezelés! Sok
száz gép üzemben!

Bachrich és Társa
motorgyári fióktelepe
Budapest, Szabadság-tér 17/00

Eladó
31 katasztrális első osztályu ujosztásu
szántóföld
szép új gazdasági épületekkel s jóvízű
kuttal ellátva, téglavetésre alkalmas
A föld fekszik a Szoboszlói köves u-
mentén, a városhoz 6 kilométernyire
az állomáshoz 5 perc.
Értekezhetni **Varga utca 27. szám.**
Ügynökök kizárva.

Ha „FORHIN“-nal permetez,
mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

I-SZOT
kevesebb
a gond,
II-SZOT
kevesebb
a munka,
III-SZOT
kevesebb
a munkabér!

n permetezhet a da-
üledéke nincs! Sba
ismerő nyilatkozav
az eddig dr. Asch s
és BORDÓI PORT
ingyen és bérmentve
FORHIN-gyártó E
VI. P.

A brüsszeli kiállításon **GRAND PRIX** kitüntetéssel
BRONS-MOTOR
 Németországban az összes versenyzők közül 10.000 Márka díj győztese.

A Diesel-moto: legököltebb újítása.
 A leggyorsabb szerkezű motor.

Minden pillanatban üzemre kész.
 Nincsen gyújtó készüléke.
 Nincsen légszivattyója.

A leggyorsabb és legököltebb motor.
 Magas nyomáson nyersolajmotor.
 4 lertől kezdve minden nagyságban.

Laurin és Klement r.-t. BRONS motorgyárának vezérképviselete
CSILLAG SÁNDOR Budapest, V., Ország-ház-tér 4. (Szemben az Andrássy-szeborral.)
 Telefon 178-89.

Ujdenságok a téglaiipar terén!

Téglavetőgép, legújabb szabadalom! Helyettesíti a kézi vetést! Nem kell szakmunkás óval és 2-3 napszámmal napi termelés 7-7000 téglá.
Téglaprések, golyós csapágygyal, gyűrűs keréssel. Az összes fogaskerek olajban futnak. Könnyű járás, legcsakélyebb kopás.
Sza-kadalm. cserepavó készülék, matricák nélkül. Könnyű kezelé-, biztos üzem!
Teljes téglagyári berendezések a legmodernebb kivitelben
Specialitások: Porcellán, samotte és agyagárgyárak teljes berendezése.
Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.,
IAKOBIWERK OSZTÁLYA.
 Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
 Budapest, V., Koháry-utca 4. szám.
 A NÉMET CSÁSZÁR kadimeni téglagyárának teljes berendezését gyárunk szállította.
 Gyors szállítás! Messzesemenő jótállás!

Miért
 Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás
FEDÁK
Cipőcrém-et?

Mert
szép fényt ad

Mert Elegáns töl a lábbeli
 Mert

puhán tartja

Mert Nem rongálja
 Mert Vizhatlanná teszi
a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és
 Mert egy

Óriás Fedák
 cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér-ért**
 ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.
 Egy szolvány 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kaki, nadrág és mellény) olcsó, csak

Siegel-Imhof Brünn.
 Készítik legyón és bérmontre.
 Az előnyök, a melegeket a magyavvó tűvek, ha szöveteknélkül lágyított Siegel-Imhof cég, a gyári piros rúdai meg, az a legkényesebb, legolcsóbb árak. Ország-vásárlók, kiknek, legyóna kényesebb, még a legkényesebb ruhákhoz is, teljesen kész árban.

A Debreczeni butorkészítő asztalosok árucarnok szövetkezete

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
 Telfon 129. Telefon 129.
Hunyadi-utca 17-19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét dusan felszerelt árucarnokára, hol Debrecen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmerészebb szabóipárban áll a nagyérdemű közönség (rendelkezésre, a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig. Megteki ítés minden vételkényyszer nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Neubauer János
 sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
 irodahelyiségét és raktárát
 a gyártelepre helyezte át.
Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

A Kereskedelmi és Iparkamara

épülő bérpalotájában augusztus 1-ére még néhány

lakás

(egy hatszobás, egy ötszobás, egy háromszobás és egy kétszobás garconlakás) és két üzlethelyiség

kiadó.

Központi fűtés, lift, melegvíz-ellátás stb.
 A kamara régi székházának díszterem és iparmuzeum berendezése eladó.
 Új székházába felvesz a kamara két házmestert.
 Bővebb értesítés mindezekre nézve a titkári hivatalban (Piac-u. 69. I.) szerezhető déji 11-12 között.

Megnyilt.

Modern fényképészeti műterem

Egyháztér 3. sz. a.,
 a Nagytemplom mellett.

A legművészebb fényképek és fényképes levelezőlapok, továbbá fénykép-nagyítások bármily régi kép után is a legjutányosabb árak mellett készülnek.

Tessék próbarendelést eszközölni.
 Kiváló munkáért kezeskedem.

Műkedvelőknek műterem és laboratórium rendelkezésükre áll

Teljes tisztelettel

Takács Vincze.

Bál után

összes ruháimat

tisztítás végett Hrabéczyhez küldöm.

Piacz-utca 22. (Glück-cég). Csapó-utca 30. Hatvan-utca 11.

Stern József és Testvére
kefegyár r.-t. városi raktára
Telefon 250. Piacz-utca 22.

Ajánlja:
saját gyártmányu legfinomabb kefeárut
a legolcsóbb gyári árákon. Nagyválasztékban
kaphatók: fésűk, hajtűk, bőrárak, acélárak,
Parfümök, szappanok és mindenféle toiletté
cikkek

Gyertyánliget Máramaros-
megye

a legszebb, legegészségesebb, klimatika-
helyi gyógyhely, asványfürdő és vízgyógyinté-
zet.

Összefoglaló szép magas fekvésű, por- és szélmentes,
éjszakai nyugalmú, kellemes és könnyen emész-
tendő étel vasfürdővel. Teljesen bevezetett vízgyógy-
intézet. Legradikálisabb gyógyászat: véráramlás,
székely, lélegzőszervi, neurasthenia, gyomor-bélbajok és
szélbántalmaknál. Kényelmes, csendes lakások az igen jó
klima. Igaz merészelt árak. — Időny: május-október.
Vasúti állomás: Nagy-Bonyák, Gyertyánliget. — El-
járás: 1. Olcsó árak és legkellemesebb. 2. Enyhe éghajlat
és barátságos környezet. 3. Közel a vasútállomáshoz és jó közle-
tes.

Interurban telefont. **A fürdőigazgatóhoz.**

6000 ajándék óra. Reklam-
céljából fentjelzett mennyiségű
órákat ajándékozunk a legrövidebb
idő alatt Csakis a legegészségesebb,
kiváló minőségű — ur- vagy női
alakú „Noblesse” precíz órák
kerülnek szétküldésre. Lijon **azonnal**, amíg
a készlet tart: **Hans Schmitz, arany
és ékszerárúháznak, Wien, VI.,
Liniengasse 60.**

Ludaser János
! Megnyit! Megnyit!
női, pipere csipke és rövidaru üzlete (Varosház épület)

Szalag, csipke, keztű, ritikül, arcfátyol
harisnya és

párisi ujdonságokban
állandó nagy raktár.

6094/1912.
Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa
közhírré teszi, miszerint a Gróf Degen-
feld-tér 6-ik számú városi tulajdonké-
pező házban (kisdédóvó) levő összes
helyiségeknek — az utcára néző egy
bolthelyiség kivételével — az 1912. évi
május hó 1-től három évre leendő bérbe-
adására az **1912. évi április hó 12-ikén
délelőtt 9 órakor**, a városháza nagyta-
nácstermében nyilvános árverés fog tar-
tatni.

Kikiáltási ár: 3200 korona.
Árverelő tartoznak a kikiáltási ár
10% át az árverés napján az árverel-
tendő bizottság előtt készpénzben bánat-
pénzül letenni.

Az árverési feltételek a számvevő-
ségnél a hivatalos órák alatt (városház
I. emelet, 10. és 11. számú szoba, dél
előtt 8-1 óráig) az érdeklődők által
megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Ta-
nácsának 1912. évi április hó 4-én tar-
tott üléséből.

A városi Tanács.

HILLER EDE bútorgyáros
cs. és kir. udvari szállító
Debreczen, Piac-u. 68.

Alapítva 1885. éven. Több aranyéremmel kiérdemelt. Telefon 12. szám.

Dus választék
legújabb stíl szerint készült

Modern Bútorokban
a legegyszerűbből — legfinomabb
bútorokig.

Legújabb gépekkel vékonyított be-
szelvényekkel készült bútorai
országos hírnevet szerettek.

Ekszerek, órák
legolcsóbban

Schiffmann Mór
órák és ékszerész. Hunyadi-utca 14.

Füszter ércesemegekerekedés Budapest
egyik legnagyobb és legor-
galmasabb üzlete, évi 1/4 millió
forgalommal, nagyjából
csesemegé, a tulajdonos betegsége miatt eladó.
Az üzlet mellett szép nagy lakás van olcsó
házhellyel. Személyzet: 4 segéd, 3 inas, 4 házi-
szolga. Átvételhez 45-50 000 kor szükséges.
Komoly vevők az üzlet forgalmáról teljes hó-
rponon át meggyőződhetnek. Bővebbet: **Márkus
Jakabnál Budapest, I. Attila-utca 12.**

MOLL-FÉLE
Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása
a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK,
gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom,
VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI
BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta
mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE
SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg Mol-
A. védjegyét tünteti fel a
Moll-féle SOS-borszesz
nevezetesen „minta fájdalom-
csillapító bedörzsöléshez”
köszvény, esz és a meg-
hülés egyéb következményei-
nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.
Moll-féle gyermek-szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített
gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért
és ápolására egy gyermeknek, mint felnőtnek számára.
Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle véd-
jeggyel van ellátva.
Fő-szetküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett
teljesítetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A.
aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Debreczeni Hitelbank
:: **Részvénytársaság** ::
Piac-u. Széchényi-u. sarok 1. sz.

Nyomatott, Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen, Darabos-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.